

הספרייה
מ-יוד השעונים
12-5-1977
הספר 7

רשומות

קובץ התקנות

8 במאי 1977

3706

כ' באייר תשל"ז

עמוד

1

1576

תקנות הטיס (נהלי תיעוד כלי טיס וחלקיהם), תשל"ז-1977

תוכן העניינים

פרק ראשון: הגדרות

1. הגדרות

פרק שני: תעודת סוג

15. בדיקות וניסויים	2. בקשה
16. ניסויי טיסה	3. צרופות לבקשה
17. טייס ניסויי טיסה	4. דרישות מיחדות
18. כיוול מכשירים והתאמת תוצאות	5. כללי כושר אוירי הישימים לבקשה
19. תכולת תעודת סוג	6. תוקף הבקשה
20. מקום מיתקני הייצור	7. שינויים המצריכים בקשה חדשה
21. זכויות המחזיק	8. תעודת סוג למוצר
22. העברת התעודה	9. תעודת סוג לדאון
23. הצגת התעודה	10. תעודת סוג לכלי טיס בקטגוריה "מוגבל"
24. העברת מידע למפעילים אחרים	11. שימושים מיוחדים
25. תוקף התעודה	12. תעודת סוג לכלי טיס מעודפי צבא
26. הצהרת התאמה	13. תעודת סוג למוצרי יבוא
	14. תכן סוג

פרק שלישי: תעודת סוג זמנית

31. תעודת סוג זמנית מטיפוס א'	27. תעודת סוג זמנית
32. תעודת סוג זמנית מטיפוס ב'	28. בקשה לתעודת סוג זמנית
33. תיקון זמני בתעודת סוג	29. תוקף התעודה
	30. איסור העברה

פרק רביעי: שינויים בתעודת סוג

37. שינויי תכן נדרשים	34. סיווג השינויים בתכן סוג
38. כללי כושר אוירי הישימים לבקשה	35. שינוי זעיר בתכן הסוג
	36. שינוי גדול בתכן הסוג

פרק חמישי: תעודת סוג — תוספת

41. התעודה	39. בקשה לתעודה
42. זכויות מחזיק התעודה	40. דרישות כושר אוירי

פרק שישי: ייצור לפי תעודת סוג בלבד

46. ניסויי מנועים	43. דרישות כלליות מיצרן
47. ניסויי פרופלרים	44. ביקורת ייצור — סקר חומרים
48. הצהרת התאמה	45. ניסויי כלי טיס

פרק שביעי: תעודת ייצור

49. בקשה לקבלת תעודה	57. תיקון בתעודה
50. תנאים לקבלת תעודה	58. איסור העברת התעודה
51. מקומם של מיתקני הייצור	59. בקורת על ידי המנהל
52. פיקוח איכות	60. תוקף התעודה
53. דרישות פיקוח איכות	61. הצגת התעודה
54. שינויים בפיקוח איכות	62. זכויות מחזיק התעודה
55. תעודה אחת למספר מוצרים	63. חובות מחזיק התעודה
56. גליון הגבלת ייצור	

פרק שמיני: דיווח תקלות

64. חובת דיווח	66. נוהל דיווח
65. פטור מחובת דיווח	

פרק תשיעי: תעודת כושר טיסה

סימן א': כללי

67. בקשה לתעודה	71. תוקף התעודה
68. סוג תעודות כושר טיסה	72. חובת הצגת התעודה
69. תיקון או שינוי תעודה	73. זיהוי כלי הטיס
70. העברת התעודה	

סימן ב': תעודת כושר טיסה סטנדרטית

74. כלי טיס חדש המיוצר לפי תעודת ייצור	76. כלי טיס מיובא
75. כלי טיס חדש המיוצר לפי תעודת סוג	77. כלי טיס אחרים
בלבד	78. דרישות לגבי רעש

סימן ג': תעודת כושר טיסה בקטגוריה "מוגבל"

79. ייצור לפי תעודת ייצור או תעודת סוג	82. תנאים מיוחדים
80. כלי טיס אחרים	83. תעודת כושר טיסה ביותר מקטגוריה אחת
81. תעודה לכלי טיס מיובא	

סימן ד': תעודת כושר טיסה לשימוש נסיוני

84. מטרות התעודה	86. תעודה לצרכי שיווק
85. בקשה לתעודה	

סימן ה': הרשאה מיוחדת לטיסה

87. הרשאה מיוחדת לטיסה	88. הרשאה מיוחדת קבועה לטיסה

סימן ו': תעודת כושר טיסה זמנית

89. כשירות לקבלת תעודה	92. תעודת כושר טיסה זמנית מטיפוס א'
90. תוקף התעודה	93. תעודת כושר טיסה זמנית מטיפוס ב'
91. העברת תעודה	94. תעודה לפי תיקון לתעודת סוג

פרק עשירי: תעודת יצרן חלקים

95. חובת תעודה	101. איסור העברה
96. תנאים להוצאת תעודה	102. תוקף התעודה
97. ייצור מחוץ לישראל	103. העתקת מען
98. בקשה לתעודה	104. חובת מחזיק התעודה
99. בדיקות וגיסויים על ידי המנהל	105. אישור חומרים, חלקים, תהליכים וציוד
100. מערכת ביקורת ייצור	

פרק אחד-עשר: אישור כושר אוירי ליצוא

106. סיווג מוצרים	112. תג ליצוא מוצר מקבוצה ג' שלא על ידי המנהל
107. מוצרים ליצוא	113. בקשה לאישור מוצר
108. אישור למוצר מקבוצה א'	114. הצהרת המדינה המייבאת
109. מסמכי הבקשה לאישור למוצר מקבוצה א'	115. חובות היצואן
110. תג ליצוא מוצר מקבוצה ב'	116. ביצוע בדיקות ושיפוצים
111. תג ליצוא מוצר מקבוצה ג'	117. אישור מיוחד של כושר אוירי ליצוא

פרק שנים-עשר: יבוא מגועים, פרופלרים, חומרים, חלקים וציוד תעופתי

118. יבוא מגועים ופרופלרים	119. יבוא חומרים, חלקים וציוד תעופתי

פרק שלושה-עשר: הוראות כושר אוירי

120. הוצאת הוראות כושר אוירי	121. חובת ציות להוראות

פרק ארבעה-עשר: אישור פריט אוירונאוטי

122. הגדרות	129. אישור לסטיות
123. קביעת אותיות אפ"א	130. שינוי זעיר
124. בקשה לאפ"א	131. שינוי גדול
125. סמכויות המנהל	132. שמירת מסמכים
126. אישור פריט אוירונאוטי	133. בקורת על-ידי המנהל
127. פריט אוירונאוטי מיובא	134. דיווח תקלות
128. חובות יצרן המחזיק באפ"א	135. תוקף אפ"א ואיסור העברתו

פרק חמישה-עשר: הוראות שונות

136. סמכות המנהל ליתן פטור	138. תחילה
137. ביטול	139. השם

חוק הטיס, 1927

תקנות בדבר נהלי תיעוד כלי טיס וחלקיהם

בתוקף סמכותי לפי סעיף 30 לחוק הטיס, 1927¹, ולאחר שהובאו לידיעת ועדת הכלכלה של הכנסת, אני מתקין תקנות אלה:

פרק ראשון: הגדרות

1. בתקנות אלה:

הגדרות

"אווירון" — כלי טיס הכבד מן האוויר, המונע על ידי מנוע והנתמך בטיסה בעיקר על ידי כנף קבועה;

"א.פ.א." — אישור פריט אוירונטי — אישור המוצא מאת המנהל והמאשר כי פריט מתאים לשימוש תעופתי (T.S.O. או A.P.A.);

"בדיקה כוללת של מצב ותפעול" — בדיקה שמטרתה לוודא את תקינותו הטכנית של כלי הטיס וכושר כל מערכותיו לפעול כהלכה; בדיקה זו כוללת: ניקוי של כלי הטיס ומנועיו; פתיחת פתחי הבקורת; בדיקות שמטרתן לוודא את תקינות מצבו ושלמותו של כלי הטיס ושל מנועיו ומערכותיו; בדיקות שמטרתן לוודא שרכיבי כלי הטיס ואבזריו מותקנים, מחוזקים ומוסטים כהלכה; בדיקות שמטרתן לוודא שכל מערכות כלי הטיס פועלות כראוי;

"דאון" — כלי טיס הכבד מן האוויר, הנתמך בטיסה בעיקר על ידי כנף קבועה ואשר טיסתו אינה תלויה באופן בלעדי במנוע;

"הוראות כושר אוירי" — הוראות כושר אוירי שהוציא המנהל לפי תקנה 120;

"הוראות כלליות לתפעול ולטיסה" — הוראות הכלולות בחלק 91 ל-פ.א.ר.;

"המנהל" — ראש מינהל התעופה האזרחית במשרד התחבורה או מי שהוא הסמיך בהודעה ברשומות לעניין תקנות אלה, כולן או מקצתן;

"כלי טיס" — כלי או מיתקן המיועד או המשמש לטיסה באוויר, למעט כלי טיס זעירים (כגון טיסנים וצעצועים) זולת אם קבע השר כי תקנות אלה יחולו על כלי טיס זעירים או סוג כלי טיס זעירים המסכנים את בטיחות הטיסה;

"כללי כושר אוירי" — תקנות אלה וההוראות הכלולות בחלקים 23 עד 35 ל-פ.א.ר.;

"כללי רמת רעש" — כללים לגבי תקני רמת רעש, מדידתו והערכתו כפי שייקבעו על ידי שר התחבורה בתקנות;

"מדינת חוץ" — מדינה שאיננה מדינת ישראל;

"מוצר" — כלי טיס, מנוע כלי טיס או פרופלר אלא אם הוגדר אחרת בתקנות אלה;

"מכון בדק" — מכון העוסק בתיקון, בשינוי, באחזקה ובשיפוץ כלי טיס, מנועי כלי טיס וציוד תעופתי, בשלמותם או בחלקם;

"מנוע כלי טיס" — מנוע המספק כוח מניע לכלי טיס, לרבות אבזרים החיוניים לפעולת המנוע, למעט פרופלר;

1 חוקי א"י, כרך ג', עמ' 2551; ס"ח תש"י, עמ' 73; תשל"ב, עמ' 148.

"פ.א.ר." — תקנות התעופה הפדראליות של ארצות הברית של אמריקה שעותק מהן מופקד לעיון במינהל התעופה האזרחית במשרד התחבורה ;

"פנקס" — פנקס רישום של כלי הטיס בישראל המתנהל לפי תקנות הטיס (רישום כלי טיס וסימונם), תשל"ד—1973² ;

"פרופלר" — פרופלר של כלי טיס ;

"ציוד תעופתי" — מכשיר, אבזר, מנגנון או ציוד, לרבות ציוד קשר וניווט, המיועדים לבקרת טיסת כלי טיס והמותקנים בו או המחוברים אליו, שאינם מהווים חלק מגוף כלי הטיס, ממנועו או מהפרופלר שלו ;

"קטגוריה" — קבוצת כלי טיס שנקבעה לפי אופי שימושם המיועד של כלי הטיס, כגון : קטגוריה "רגיל", "שימושי", "תובלה", "אקרובטי" או "מוגבל" ;

"רוטורקרפט" — כלי טיס הכבד מן האוויר והנתמך בטיסה בעיקר על ידי כנף מסתובבת ;

"רשיון הפעלה" — רשיון להפעלת כלי טיס שניתן לפי חוק רישוי שירותי התעופה, תשכ"ג—1963³ ;

"תובלה" — תובלה מסחרית לשם הסעת נוסעים או הובלת טובין בתמורה או טיסה לצרכי עסק או מתן שירות ;

"תקנות רישום כלי טיס" — תקנות הטיס (רישום כלי טיס וסימונם), תשל"ד—1973.

פרק שני: תעודת סוג

2. (א) המנהל רשאי ליתן למבקש תעודת סוג לכלי טיס, למנוע כלי טיס או לפרופלר. בקשה
(ב) בקשה לתעודת סוג יש להגיש למנהל בטופס ובאופן שיוורה המנהל.
3. לבקשה לתעודת סוג של כלי טיס יצרף המבקש —
(1) שרטוט בשלושה מבטים של כלי הטיס ;
(2) רשימת הנתונים הבסיסיים הראשוניים של כלי הטיס.
4. (א) מצא המנהל כי כלי טיס, מנוע כלי טיס או פרופלר שעליהם מוגשת בקשה לתעודת סוג, הם בעלי קוי תכן חדישים או בלתי שגורתיים אשר כללי כושר אוירי אינם מתאימים או אינם מספיקים לגביהם, רשאי הוא להורות למבקש למלא אחר דרישות מיוחדות להבטחת רמת הבטיחות של אותו כלי טיס, מנוע או פרופלר, השווה לזו שנקבעה בכללי כושר אוירי.
(ב) הדרישות המיוחדות לפי תקנת משנה (א) ייקבעו לאחר שהמנהל שמע את טיעוני המבקש או את טיעוני כל אדם מעוניין אחר.
5. המבקש תעודת סוג יראה למנהל כי כלי הטיס, מנוע כלי הטיס או הפרופלר שעליהם מוגשת הבקשה עונים על אלה —
(1) דרישות כללי כושר אוירי וכללי רמת רעש התקפים ביום הגשת הבקשה בישראל — בגין מוצר המיוצר בישראל, או במדינת חוץ — בגין מוצר המיוצר בה, זולת אם קבע המנהל אחרת או אלא אם המבקש בחר או נדרש לפי תקנות אלה למלא אחר כללי כושר אוירי וכללי רמת רעש, שייכנסו לתוקף בתאריך מאוחר יותר, או אלא אם נקבע אחרת בכללי רמת רעש שקבע שר התחבורה בתקנות ;
(2) דרישות ותנאים מיוחדים שקבעם המנהל.

6. (א) תקפה של בקשה לתעודת סוג של כלי טיס בקטגורית "תובלה" יהא חמש שנים מיום הגשת הבקשה ותקפה של בקשה לתעודת סוג אחרת יהא שלוש שנים מיום הגשתה.

(ב) הראה המבקש, בעת הגשת הבקשה, כי נדרשת תקופה ארוכה יותר מהאמורה בתקנת משנה (א) לשם תכנון המוצר, פיתוחו וניסוייו, יהיה המנהל רשאי לקבוע לבקשתו תקופת תוקף ארוכה יותר.

(ג) לא ניתנה למבקש תעודת סוג תוך המועדים האמורים בתקנות משנה (א) או (ב), או התברר כי אי אפשר יהיה לקבל תעודת סוג תוך אותם המועדים, יהא המבקש רשאי לעשות אחת מאלה —

(1) להגיש בקשה חדשה לתעודת סוג ויחולו עליה כל הדרישות הנזכרות בתקנה 5;

(2) לבקש הארכת תקפה של הבקשה המקורית ולמלא אחרי כללי כושר אוירי הישימים והתקפים במועד שיקבע המבקש, ובלבד שלא יקדם למועד מתן תעודת הסוג המבוקשת במספר שנים העולה על מספר שנות תקפה של הבקשה המקורית.

(ד) בחר המבקש למלא אחרי תיקון לכללי כושר אוירי או לכללי רמת רעש שתחולתם אחרי מועד הגשת הבקשה לתעודת סוג, ימלא אחרי כל דרישה אחרת בכללי כושר אוירי או בכללי רמת רעש הקשורה במישרין לאותו תיקון, כפי שהורה המנהל.

7. הרוצה להכניס שינוי במוצר שעליו הגיש בקשה לתעודת סוג, יגיש בקשה חדשה לתעודת סוג בשל הכנסת השינויים המפורטים להלן או מקצתם:

שינויים המצריכים בקשה חדשה

(1) שינוי בתכנון, תצורה, הספק, משקל או בהגבלות הספק מנועים או מהירותם, כאשר השינוי המבוקש הוא כה ניכר עד כי דרושה, לדעת המנהל, בדיקה יסודית של עמידה בדרישות המתאימות של כושר אוירי;

(2) שינוי במספר המנועים או הרוטורים של כלי הטיס;

(3) שינוי בעקרון הפעולה או ההנעה של מנוע כלי טיס, הפרופלר או הרורטור שלו;

(4) שינוי בעקרון החלפת הפסיעה של הפרופלר או במספר הלהבים שלו.

8. המנהל רשאי ליתן למבקש תעודת סוג לכלי טיס בקטגוריה "רגיל", "שימושי", "אקרובטי" או "תובלה", לבלון חפשי מאויש, למנוע כלי טיס או לפרופלר במקרים כלהלן:

תעודת סוג למוצר

(1) נתקיימו לגבי המוצר כל אלה:

(א) המבקש הגיש למנהל את תכנון הסוג, דו"חות הניסוי וכל החישובים הדרושים כדי להראות כי המוצר עונה על הדרישות המתאימות של כללי כושר אוירי ושל כללי רמת רעש לכלי טיס;

(ב) המנהל מצא, לאחר ביצוע הבדיקות הדרושות, כי תכנון הסוג והמוצר עונים על הדרישות המתאימות של כושר אוירי ושל כללי רמת רעש לכלי טיס, או במקרה של אי-עמידה בדרישה מסוימת מדרישות כושר אוירי, קיימים אמצעים המבטיחים רמת שוות ערך של בטיחות;

(ג) לגבי כלי טיס —

אין בו כל תכונה או איפיון העלולים לפגוע בבטיחותו כשמשמשים בו בקטגוריה בה הוגשה הבקשה לתעודת הסוג.

(2) המוצר הוא כלי טיס מעודפי צבא הגנה לישראל (להלן — צה"ל) או מעודפי צבא של מדינת חוץ ועונה על דרישות תקנה 12.

תעודת סוג לדאון

9. המנהל רשאי ליתן למבקש תעודת סוג לדאון אם נתקיימו כל אלה:

(1) המבקש הגיש למנהל את תכן הסוג, דוחות הניסוי והחישובים הדרושים כדי להראות כי הדאון עונה על הדרישות המתאימות של כושר אוירי;

(2) המנהל מצא כי —

(א) הדאון עונה על כללי כושר אוירי המתאימים לדאונים והשימים לתכן הסוג של אותו הדאון;

(ב) אין בדאון כל תכונה או איפיון העלולים לפגוע בבטיחותו.

תעודת סוג
לכלי טיס

בקטגוריה "מוגבל"

10. המנהל רשאי ליתן למבקש תעודת סוג לכלי טיס בקטגוריה "מוגבל" לשימושים מיוחדים אם נתקיימו שניים אלה:

(1) המבקש הראה למנהל כי אין בכלי הטיס כל תכונה או איפיון העלולים לפגוע בבטיחותו כאשר הוא מופעל במסגרת ההגבלות החלות עליו לשימוש המיוחד;

(2) כלי הטיס עונה על דרישות כושר אוירי לגבי אחת מקטגוריות כלי הטיס "רגיל", "שימושי", "אקרובטי" או "תובלה", מלבד אותן דרישות אשר המנהל מוצא כבלתי ישימות לשימושו המיוחד, או כלי הטיס הוא מסוג אשר יוצר בהתאם לדרישות צבאיות והתקבל לשימוש בידי צה"ל או בידי צבא של מדינת חוץ, ולאחר מכן עבר שינויים לשם התאמתו לשימוש מיוחד כמפורט בטקנה 11.

שימושים מיוחדים

11. השימושים המפורטים להלן ייחשבו כשימושים מיוחדים לענין תקנה 10:

(1) שימושים חקלאיים: ריסוס, איבוק, זריעה, בקרה על צאן ובקר ועל חיות טרף;

(2) הגנה על שמורות טבע, יערות וחיות בר;

(3) מיפוי אוירי, צילום וחיפוש מקורות נפט ומינרלים;

(4) שמירה על קווי צינורות, קווי העברת כוח ותעלות;

(5) בקרת מזג אויר לרבות זריעת עננים לגשם מלאכותי;

(6) פרסום באויר: כתיבה ברקיע, גרירת דגלונים וכרוזות ומערכות רמקול;

(7) כל שימוש אחר שקיבל המנהל כשימוש מיוחד.

תעודת סוג
לכלי טיס
מעודפי צבא

12. הוגשה בקשה לתעודת סוג לכלי טיס מעודפי צה"ל או מעודפי צבא של מדינת חוץ רשאי המנהל —

(1) ליתן למבקש תעודת סוג בקטגוריה "רגיל", "שימושי", "אקרובטי" או "תובלה" לכלי טיס שתוכנן ונבנה בישראל, התקבל לשימוש מבצעי ונקבע

בידי הצבא כציוד עודף, אם כלי הטיס עונה על דרישות כושר אוירי הישימות לו שהיו בתוקף לא יותר מחמש שנים לפני תאריך כניסתו של כלי הטיס לשימוש בצבא;

(2) ליתן למבקש תעודת סוג לכלי טיס שנקבע בידי הצבא כציוד עודף, אם אותו כלי טיס הוא מדגם של כלי טיס אזרחי אשר הוצאה לו בעבר תעודת סוג לפי תקנות אלה או תקנות מדינת חוץ, ואם כלי הטיס עונה על הדרישות הישימות לתעודת סוג עבור כלי הטיס האזרחי המקורי;

(3) לאשר לשימוש בכלי טיס מעודפי צבא שעליו הוגשה בקשה לתעודת סוג, מנוע כלי טיס, פרופלר ואבזריהם המותקנים באותו כלי טיס, אם המבקש הראה, על יסוד כושרם ונסיון השימוש הצבאי בהם כי הם עומדים על אותה רמה של כושר אוירי שיש למנועים ולפרופלרים שעליהם ניתנת תעודת סוג לפי כללי כושר אוירי המתאימים;

(4) לשחרר את המבקש מלקיים במלואה דרישה מדרישות כושר אוירי הישימות, אם המנהל מצא כי התחליף שהציע המבקש לאותה דרישה מבטיח רמת כושר אוירי שוות-ערך לרמה הדרושה, וכי קיום הדרישה במלואה היה מטיל מעמסת יתר על המבקש; לענין פסקה זו רשאי המנהל להסתמך על הנסיון התפעולי הצבאי עם אותו כלי טיס;

(5) לדרוש מהמבקש למלא אחר תנאים מיוחדים או אחרי דרישות כושר אוירי שהיו בתוקף בתאריך מאוחר יותר מזה הנדרש בתקנה זו, אם לדעת המנהל מילוי אחר הוראת פסקה (1) אינה מבטיחה רמת כושר אוירי מספקת לאותו כלי טיס.

13. המנהל רשאי ליתן תעודת סוג על מוצר המיוצר במדינת חוץ ושיובא לישראל או המיועד להיות מיובא לישראל, אם נתקיימו כל אלה:

(1) הרשות המוסמכת במדינת החוץ שבה יוצר המוצר אישרה, כי המוצר נבדק, נוסה ונמצא עומד בדרישות כלהלן:

(א) הדרישות המתאימות לגבי כללי רמת רעש, או הדרישות לגבי רעש כלי טיס הישימות במדינת החוץ שבה יוצר המוצר וכל דרישות אחרות שיקבע המנהל לצורך קביעת עוצמות רעש שאינן עולות על אלו שנקבעו בכללי רמת הרעש;

(ב) הדרישות המתאימות של כללי כושר אוירי כפי שנקבעו בתקנות 5 ו-6 או הדרישות המתאימות של מדינת החוץ בה יוצר המוצר, וכל דרישות אחרות שיקבע המנהל לצורך קביעת רמת בטיחות השווה לזו שנקבעה בכללי כושר אוירי כפי שנקבעו בתקנות 5 ו-6;

(ג) סוג המוצר לא נפסל לקבלת או להחזקת תעודת כושר טיסה או תעודת כושר אוירי במדינת החוץ.

(2) המנהל קיבל את כל הנתונים הטכניים המתייחסים לרעש כלי טיס ולכושרו האוירי של המוצר שאותם דרש מהמבקש, ומצא כי נתונים אלה ממלאים אחרי הדרישות כמפורט בפיסקה (1);

(3) (א) ספרי העזר והרשימות הטכניים הוגשו בשפה העברית או האנגלית;

(ב) הסימונים של המכשירים, הפיקודים, השלטים והוראות הטיפול הנדרשים לפי כללי כושר אוירי הם בעברית או באנגלית;

תעודת סוג
למוצרי יבוא

(ג) הסימונים הפנימיים, השלטים וההוראות לנוסעים הנדרשים לפי כללי כושר אוירי הם בעברית ובאנגלית, אלא אם מצא המנהל לנכון לשחרר את המבקש מחובת הסימון באחת משתי השפות.

תכן סוג

14. תכן סוג יכול:

- (1) שרטוטים ומפרטים הדרושים כדי לתאר את תצורת המוצר ואיפיוני התכן לפי כללי כושר אוירי המתאימים לגבי אותו מוצר ;
- (2) מידע על המידות, החמרים והתהליכים הדרושים לקביעת חוזק המבנה של המוצר ;
- (3) כל נתון אחר הדרוש כדי לאפשר, על ידי השוואה, את קביעת הכושר האוירי ואיפיוני הרעש של מוצרים מאוחרים יותר מאותו סוג.

15. (א) המבקש תעודת סוג חייב לאפשר למנהל לבצע כל בדיקה, ובמקרה של כלי טיס — לבצע כל ניסוי טיסה וניסוי קרקע, הדרושים כדי לקבוע את התאמתו של כלי הטיס או המוצר לדרישות כושר אוירי.

(ב) פרט למקרה שבו המנהל נתן הסכמתו לכך —

- (1) לא יוגש כלי טיס, מנוע כלי טיס, פרופלר, או חלק מהם למנהל לניסוי, אלא אם הראה המבקש כי הם עומדים בדרישות פסקאות (2) עד (4) לתקנת משנה (ג) ;
- (2) לא יבוצע כל שינוי בכלי טיס, במנוע כלי טיס, בפרופלר או בחלק מהם בין המועד שבו הראה המבקש למנהל כי הם עומדים בדרישות פסקאות (2) עד (4) לתקנת משנה (ג), לבין המועד שבו מוגש כלי הטיס או החלק למנהל לביצוע הניסוי.

(ג) המבקש יבצע את כל הבדיקות והניסויים הדרושים לשם קביעת כל אחת

מאלה :

- (1) עמידתו של המוצר או החלק בדרישות כושר אוירי ובדרישות כללי רמת רעש הישימות ;
- (2) התאמתם של החמרים והמוצרים למפרטים של תכן הסוג ;
- (3) התאמתם של חלקי המוצרים לשרטוטים של תכן הסוג ;
- (4) התאמתם של תהליכי הייצור, המבנה וההרכבה לאלו המפורטים בתכן הסוג.

16. (א) המבקש תעודת סוג לכלי טיס, למעט תעודת סוג לכלי טיס בקטגוריה "מגבל", כלי טיס מעודפי צבא או כלי טיס מיובא, כאמור בתקנות 10 עד 13 — יבצע את הניסויים המפורטים בתקנת משנה (ב) ; לפני ביצוע הניסויים, על המבקש להראות כל אחת מאלה :

- (1) עמידה בדרישות המבנה הישימות של כללי כושר אוירי ;
- (2) השלמת הבדיקות וניסויי הקרקע הדרושים ;
- (3) התאמתו של כלי הטיס לתכן הסוג ;
- (4) כי המנהל קיבל דו"ח של תוצאות ניסויי הטיסה של המבקש ; היתה הבקשה לגבי כלי טיס בקטגורית "תובלה", יחתום טייס הניסוי של המבקש על הדו"ח האמור.

(ב) לאחר שהמבקש מילא אחר דרישות תקנת משנה (א) יבצע כל ניסוי טיסה שהמנהל מוצא לדרוש לקביעת כל אחת מאלה:

(1) עמידה בדרישות הישימות של כללי כושר אוירי;

(2) קיום מידה סבירה של ודאות שכלי הטיס, רכיביו וציודו אמינים ופועלים כהלכה.

(ג) אם הדבר מעשי, יבצע המבקש את הניסויים המפורטים בפסקאות (1) ו-(2) לתקנת משנה (ב) באותו כלי טיס.

(ד) המבקש חייב להראות לגבי כל טיסת ניסוי, למעט טיסת בדאון או בבלון חפשי מאויש, כי נעשו סידורים מתאימים לאפשר לצוות יציאה בשעת חירום ושימוש במצנחים.

(ה) למעט בדאונים ובבלונים חפשיים מאוישים, על המבקש להפסיק טיסות ניסוי לפי תקנה זו עד שיראה כי ננקטו אמצעים לתיקון באחת מאלה:

(1) טיס הניסוי של המבקש אינו מסוגל או אינו מסכים לבצע אחד מניסויי הטיסה הנדרשים;

(2) נתגלתה אי-עמידה באחת מדרישות כושר אוירי ההופכת את המידע המתקבל מהניסוי לחסר משמעות, או המסכנת את המשך הטיסות.

17. המבקש תעודת סוג לכלי טיס בקטגוריה "רגיל", "שימושי", "אקרובטי" או "תוב-לה", יראה כי עומד לרשותו אדם המחזיק ברשיון טיס מתאים לביצוע ניסויי טיסה הנדרשים בתקנות אלה.

טייס ניסויי טיסה

18. (א) המבקש תעודת סוג לכלי טיס בקטגוריה "רגיל", "שימושי", "אקרובטי" או "תובלה", יגיש למנהל דו"ח המראה את החישובים הנדרשים לכיול מכשירי ניסויי טיסה ולהתאמת תוצאות הניסויים לתנאי אטמוספירת תקן.

כיול מכשירים
והתאמת תוצאות

(ב) המבקש יאפשר למנהל לבצע כל טיסת ניסוי הנראית לו כדרושה לשם בדיקת דיוק הדו"חות המוגשים לו בהתאם לתקנת משנה (א).

19. רואים תעודת סוג כאילו היא מכילה תכן הסוג, הגבלות תפעוליות, גליון הנתונים של תעודת הסוג, כללי כושר אוירי וכללי רמת רעש הישימים שהמנהל קבע כבסיס להוצאת תעודת הסוג, וכל התנאים וההגבלות הנוספים שנקבעו למוצר לפי תקנות אלה.

תכולת תעודת סוג

20. למעט במקרה של תעודת סוג למוצר יבוא, כאמור בתקנה 13, לא יתן המנהל תעודת סוג אם מיתקני הייצור של המוצר נמצאים מחוץ למדינה אלא אם מצא שמקום המצאם של מיתקני הייצור אינן מטיל מעמסת יתר על המנהל.

מקום מיתקני
הייצור

21. (א) המחזיק בתעודת סוג של כלי טיס רשאי לקבל תעודת כושר טיסה לאחר שמילא אחר הוראות תקנות 67 עד 83.

זכויות המחזיק

(ב) המחזיק בתעודת סוג של מנוע כלי טיס או של פרופלר רשאי לקבל אישור להתקנתם בכלי טיס שהוצאה עליו תעודת סוג.

(ג) המחזיק בתעודת סוג של כל מוצר רשאי —

(1) לקבל תעודת ייצור לאותו מוצר לאחר שמילא אחר הוראות הפרק השביעי ;

(2) לקבל אישור לחלקי חילוף עבור אותו מוצר.

22. (א) מחזיק בתעודת סוג רשאי להעבירה או להחיר את השימוש בה לאדם אחר לפי הסכם הרשאה.

(ב) המעביר תעודת סוג חייב להודיע על כך למנהל תוך 30 יום מיום ההעברה או מיום התחלת השימוש בתעודת הסוג לפי הסכם ההרשאה או מיום ביטולו של ההסכם ; בהודעה יצויינו שמו ומענו של הנעבר או המורשה, תאריך ביצוע העסקה, ובמקרה של הסכם הרשאה, היקף הסמכויות שהועברו למורשה.

23. מחזיק בתעודת סוג יציגנה למנהל לבקורת לפי דרישתו.

24. המחזיק בתעודת סוג לכלי טיס שספר האחזקה שלו מכיל הגבלות כושר טיסה ואשר קיבל מהמנהל היתר לשנות את מועדי ההחלפה, את תקופתיות הבדיקות או את הנהלים הקשורים בנושאים אלה, יאפשר לכל מפעיל של אותו סוג כלי טיס לעיין באותם שינויים.

25. תעודת סוג תהיה בת תוקף כל עוד לא הוחזרה, הותלתה או בוטלה, וכל עוד לא הם המועד לסיום תקפה שקבע המנהל.

26. (א) המבקש יגיש למנהל, בטופס ובאופן שיוורה, הצהרת התאמה, לכל מנוע כלי טיס או לפרופלר המוגש למנהל לשם קבלת תעודת סוג, לפיה מנוע כלי הטיס או הפרופלר ממלא אחר דרישות תכן הסוג שלהם.

(ב) המבקש יגיש למנהל, בטופס ובאופן שיוורה, הצהרת התאמה לכל כלי טיס או לכל חלק ממנו המוגשים למנהל לניסויים, לפיה המבקש מילא אחר הוראות תקנה 15, אלא אם הסכים המנהל אחרת לפי תקנת משנה (ב) לתקנה האמורה.

פרק שלישי : תעודת סוג זמנית

27. המנהל רשאי ליתן על כלי טיס תעודת סוג זמנית מטיפוס א' או מטיפוס ב', לתקן תעודת סוג זמנית, או להכניס תיקון זמני בתעודת סוג.

28. (א) יצרן של כלי טיס המיוצר בישראל שהינו אזרח ישראלי או תושב קבוע בישראל, רשאי להגיש בקשה —

(1) לתעודת סוג זמנית מטיפוס א' או מטיפוס ב' ;

(2) לתיקון תעודת סוג זמנית בה הוא מחזיק ;

(3) לתיקון זמני בתעודת סוג בה הוא מחזיק.

(ב) יצרן כלי טיס המיוצר במדינת חוץ רשאי להגיש בקשה —

(1) לתעודת סוג זמנית מטיפוס ב' ;

(2) לתיקון תעודת סוג זמנית בה הוא מחזיק ;

(3) לתיקון זמני בתעודת סוג בה הוא מחזיק.

(ג) יצרן מנוע כלי טיס שהינו אזרח ישראלי או תושב קבוע בישראל אשר הכניס שינוי בכלי טיס שהוצאה עליו תעודת סוג, בהרכיבו בו מנוע אחר שיוצר בישראל ושניתנה עליו תעודת סוג, רשאי להגיש בקשה לתעודת סוג זמנית מטיפוס א' בשל כלי הטיס וכן להכנסת תיקון בה, אם לפני הכנסת השינוי בכלי הטיס הוצאה לו תעודת סוג בקטגוריה "רגיל", "שימושי", "אקרובטי" או "תובלה".

(ד) בקשה לתעודת סוג זמנית, להכנסת תיקון בה, או להכנסת תיקון זמני בתעודת סוג, תוגש למנהל בצירוף המידע הנדרש כמפורט בפרק זה, בטופס ובאופן שיוורה המנהל.

תוקף התעודות

29. (א) כל עוד לא הוחזרה, הוחלפה, הותלתה או בוטלה, יהא תוקף תעודת סוג זמנית ותוקף תיקון שהוכנס בה, כאמור בתקנות משנה (ב) עד (ה).

(ב) תקפה של תעודת סוג זמנית מטיפוס א' יהא עשרים וארבעה חודש מתאריך הוצאתה.

(ג) תקפה של תעודת סוג זמנית מטיפוס ב' יהא שנים-עשר חודש מתאריך הוצאתה.

(ד) תוקף תיקון לתעודת סוג זמנית מטיפוס א' או מטיפוס ב' יהא כתוקף התעודה שלגביה הוצא התיקון.

(ה) תקפו של תיקון זמני של תעודת סוג יהא ששה חדשים מיום אישורו, או עד לאישור תיקונה של תעודת הסוג, הכל לפי התאריך המוקדם יותר.

איסור העברה

30. לא יעביר אדם לאחר תעודת סוג זמנית; תעודת סוג זמנית שהועברה בטלה.

תעודת סוג זמנית
מטיפוס א'

31. המנהל רשאי ליתן למבקש תעודת סוג זמנית מטיפוס א' לכלי טיס או להכניס תיקון בה אם נתקיימו כל אלה:

(1) המנהל מצא כי אין בכלי הטיס כל תכונה, איפיון או מצב העושים אותו לבלתי בטוח לכשיופעל במסגרת ההגבלות המפורטות בפסקה (5) וההגבלות התפעוליות לכלי טיס שהוצאה עליו תעודת סוג זמנית לשימוש כללי והמפורטות בתקנה 91.41 לפ.א.ר.;

(2) המבקש הגיש בקשה לתעודת סוג או לתעודת סוג — תוספת לכלי הטיס;

(3) המבקש אישר כל אלה:

(א) כלי הטיס תוכנן ונבנה בהתאם לדרישות כושר איורי הישימות לתעודת הסוג או לתעודת הסוג — תוספת;

(ב) כלי הטיס עונה על עיקרי הדרישות של איפיוני טיסה הישימות לתעודת הסוג או לתעודת הסוג — תוספת;

(ג) כלי הטיס מסוגל להיות מופעל בבטיחות במסגרת ההגבלות המפורטות בפסקה (1).

(4) המבקש הגיש דו"ח המראה כי כלי הטיס עבר את כל התמרונים הדרושים כדי להראות עמידה בדרישות הטיסה לשם מתן תעודת הסוג או מתן תעודת הסוג — תוספת, וכדי לוודא שכלי הטיס מסוגל לפעול בבטיחות במסגרת ההגבלות המפורטות בכללי כושר איורי;

(5) המבקש קבע את כל ההגבלות הדרושות למתן תעודת הסוג או למתן תעודת הסוג — חוספת, לרבות הגבלות של משקל, מהירויות, תמרוני טיסה, העמסה, ושל הפעלת פיקודים וציוד, אלא אם בשל כל הגבלה שלא קבע, נקבע סייג תפעולי מתאים ;

(6) המבקש קבע תכנית בקורת ואחזקה לשם שמירה מתמדת על כושרו האווירי של כלי הטיס ;

(7) המבקש הראה כי אב־הטיפוס של כלי הטיס ביצע לפחות חמישים שעות טיסה עם תעודת כושר טיסה לשימוש נסיוני שהוצאה לפי תקנות 84 עד 86 או בחסות צה"ל ; אולם, במקרה של בקשה להכנסת תיקון בתעודת סוג זמנית, רשאי המנהל להפחית את מספר שעות הטיסה הדרושות.

תעודת סוג זמנית
מטיפוס ב'

32. (א) המנהל רשאי ליתן למבקש המייצר כלי טיס בישראל תעודת סוג זמנית מטיפוס ב' או להכניס תיקון בה אם מילא המבקש אחר התנאים המפורטים בתקנת משנה (ג).

(ב) המנהל רשאי ליתן למבקש המייצר כלי טיס במדינת חוץ תעודת סוג זמנית מטיפוס ב' או להכניס תיקון בה, אם הרשות המוסמכת של המדינה שבה יוצר כלי הטיס אישרה כי המבקש הראה עמידה בדרישות תקנת משנה (ג).

(ג) אלה התנאים למתן תעודת סוג מטיפוס ב' או להכנסת תיקון בה :

(1) המנהל מצא כי אין בכלי הטיס כל תכונה, איפיון או מצב העושים אותו לבלתי בטוח לכשיופעל במסגרת ההגבלות המפורטות בפסקה (7) ובהגבלות התפעוליות לכלי טיס שהוצאה עליו תעודת סוג זמנית לשימוש כללי או למטרת תובלה מסחרית והמפורטות בתקנות 91.41 ו־121.207 ל־פ.א.ר. ;

(2) המבקש הגיש בקשה לתעודת סוג בקטגוריה "תובלה" על כלי הטיס ;

(3) המבקש מחזיק לפחות בתעודת סוג אחת עבור כלי טיס בקטגוריה "תובלה" הדומה לכלי הטיס הנדון ;

(4) תכנית טיסות הניסוי שקבע המנהל או תכנית טיסות הניסוי, הדרושה לצורך קבלת תעודת הסוג, המתבצעת בידי הרשות המוסמכת במדינה שבה יוצר כלי הטיס נמצאת בשלבי ביצוע ;

(5) המבקש, או הרשות המוסמכת במדינה שבה יוצר כלי הטיס אם הוא יוצר במדינת חוץ, אישרו כל אלה :

(א) כלי הטיס תוכנן ונבנה בהתאם לדרישות כושר אוירי הישימות לצורך הוצאת תעודת הסוג המבוקשת ;

(ב) כלי הטיס עונה על עיקרי הדרישות של איפיוני הטיסה הישימות לתעודת הסוג המבוקשת ;

(ג) כלי הטיס מסוגל לפעול בבטיחות במסגרת ההגבלות הישימות של כללי כושר אוירי.

(6) המבקש הגיש דו"ח המראה שכלי הטיס הוטס בכל התמרונים הדרושים כדי להראות עמידה בדרישות הטיסה לצורך הוצאת תעודת סוג וכדי להבטיח כי כלי הטיס מסוגל לפעול בבטיחות במסגרת ההגבלות של כללי כושר אוירי ;

(7) המבקש הכין ספר עזר לטיסה זמני לכלי הטיס המכיל את כל ההגבלות הדרושות לצורך הוצאת תעודת הסוג המבוקשת, לרבות הגבלות של משקל, מהירויות, תמרוני טיסה, העמסה ושל הפעלת הפיקודים והציוד, אלא אם בשל כל הגבלה שלא קבע, נקבע סייג תפעולי מתאים ;

(8) המבקש קבע תכנית בקורת ואחזקה לשמירה מתמדת על כשרו האווירי של כלי הטיס ;

(9) המבקש הראה כי אבי-הטיפוס של כלי הטיס ביצע לפחות מאה שעות טיסה ; במקרה של בקשה להכנסת תיקון בתעודת סוג זמנית, רשאי המנהל להפחית את מספר שעות הטיסה הדרושות.

33. (א) המנהל רשאי להכניס תיקון זמני בתעודת הסוג אם מבקש המייצר כלי טיס בישראל מילא אחר התנאים המפורטים בתקנת משנה (ג).

(ב) המנהל רשאי להכניס תיקון זמני בתעודת הסוג של מבקש המייצר כלי טיס במדינת חוץ, אם המדינה שבה יוצר כלי הטיס אישרה כי המבקש מילא אחר התנאים המפורטים בתקנת משנה (ג).

(ג) אלה התנאים להכנסת תיקון זמני בתעודת סוג :

(1) המנהל מצא כי אין בכלי הטיס כל תכונה, איפיון או מצב העושים אותו לבלתי בטוח לכשיופעל בהתאם להגבלות הישימות בכללי כושר אוירי ;

(2) המבקש הגיש בקשה בכתב להכנסת תיקון בתעודת הסוג ;

(3) תכנית טיסות הניסוי שקבע המנהל או תכנית טיסות הניסוי הדרושה לצורך הכנסת תיקון בתעודת הסוג המתבצעת על ידי הרשות המוסמכת במדינה אשר בה יוצר המטוס, נמצאת בשלבי ביצוע ;

(4) המבקש או המדינה שבה יוצר כלי הטיס, אם הוא יוצר במדינת חוץ, אישרו כל אלה :

(א) השינוי בכלי הטיס שעליו הוגשה הבקשה להכנסת תיקון זמני בתעודת הסוג תוכנן ונבנה בהתאם לתנאי דרישות כושר אוירי הישימים להוצאת תעודת הסוג לכלי הטיס הנדון ;

(ב) כלי הטיס עונה על עיקרי הדרישות של איפיוני טיסה-ישימות לתעודת הסוג ;

(ג) כלי הטיס מסוגל לפעול בבטיחות בתנאי ההגבלות הישימות של כללי כושר אוירי ;

(5) המבקש הגיש דו"ח המראה כי כלי הטיס שבו בוצעו השינויים שעליהם הוגשה הבקשה הוטס בכל התמרונים הדרושים כדי להראות עמידה בדרישות הטיסה הישימות לשינויים אלה וכדי לוודא כי כלי הטיס מסוגל לפעול בבטיחות במסגרת ההגבלות התפעוליות ;

(6) המבקש קבע ופרסם בספר עזר לטיסה זמני לכלי הטיס או במיסמך אחר וכן על גבי שלטים מתאימים את כל ההגבלות הדרושות להוצאת תעודת הסוג המבוקשת, לרבות משקל, מהירות, תמרוני טיסה, העמסה ותפעול הפיקודים והציוד, אלא אם בשל כל הגבלה שלא נקבעה, נקבע סייג תפעולי מתאים ;

(7) המבקש קבע תכנית בקורת ואחזקה לשמירה מתמדת על כשרו האווירי של כלי הטיס ;

(8) המבקש הטיס את אב־הטיפוס של כלי הטיס שבוצעו בו שינויים בהתאם לתיקון המבוקש לתעודת הסוג במשך מספר שעות טיסה שדרש המנהל.

פרק רביעי : שינויים בתעודת סוג

סיווג השינויים
בתכן סוג

34. (א) שינויים בתכן סוג יסווגו לזעירים וגדולים כלהלן:

- (1) שינוי זעיר הוא שינוי שאין לו השפעה משמעותית על משקל, איזון, חוזק המיבנה, אמינות, איפיוני תפעול או על איפיונים אחרים המשפיעים על כשרו האווירי של המוצר ;
(2) כל שינוי אחר הוא שינוי גדול.

(ב) כל שינוי מרצון בתכן הסוג של אוירון אשר עלול להגדיל את רמת הרעש של האוירון, הוא שינוי אקוסטי, בנוסף להיותו שינוי זעיר או שינוי גדול כאמור בתקנת משנה (א).

שינוי זעיר
בתכן הסוג

35. המנהל רשאי לאשר, לפי שיטה שתתקבל על דעתו, שינויים זעירים בתכן הסוג גם לפני שהוגשו לו כל הנתונים הנוגעים לתיאור השינויים ולביסוסם.

שינוי גדול
בתכן הסוג

36. המבקש אישור לשינוי גדול בתכן הסוג, יגיש למנהל בקשה בטופס ובאופן שיוורה המנהל, בצירוף נתונים הנוגעים לביסוס השינוי ולתיאורו לשם הכללת השינוי בתכן הסוג.

שינוי תכן
נדרשים

37. (א) הוציא המנהל הוראת כושר אוירי בהתאם לפרק שלושה־עשר יבצע מחזיק תעודת הסוג של המוצר הנדון כל אלה :

- (1) מצא המנהל שדרושים שינויי תכן על מנת לתקן את מצבו המסוכן של המוצר, יגיש מחזיק התעודה למנהל, לפי דרישתו, את שינויי התכן המתאימים לאישורו של המנהל ;
(2) לאחר אישורם של שינויי התכן יעמיד מחזיק התעודה את הנתונים המתארים את השינויים לרשות כל מפעילי המוצר שלגביו ניתנה בעבר תעודת הסוג.

(ב) לא התגלה מצב מסוכן של המוצר, אך המנהל או מחזיק תעודת הסוג מצא, לאור נסיון התפעול, ששינויים בתכן הסוג ישפרו את בטיחות המוצר, רשאי מחזיק תעודת הסוג להגיש תכניות לשינויי תכן מתאימים לאישורו של המנהל ; אושרו השינויים, יעמיד היצרן את המידע על שינויי התכן לרשותם של כל מפעילי המוצרים מאותו סוג.

כללי כושר
אווירי הישימים
לבקשה

38. (א) המבקש אישור לשינוי בתעודת סוג ימלא אחר הדרישות המפורטות בתעודת הסוג או אחר כללי כושר אוירי וכללי רמת רעש הישימים והתקפים ביום הגשת הבקשה, וכן בכל תיקון לכללים האמורים שלדעת המנהל נוגע אליהם במישרין.

(ב) מצא המנהל כי השינוי המוצע הוא תכן חדש או מהווה תכן מחדש של רכיב, ציוד, או מערכת, וכי עמידה בדרישות המפורטות בתעודת הסוג בשל המוצר לא תבטיח רמת בטיחות מספיקה לאחר ביצוע השינוי המוצע, ימלא המבקש אחר כל אלה :
(1) הדרישות הישימות של כללי כושר אוירי וכללי רמת רעש ביום הגשת הבקשה אשר לדעת המנהל דרושות כדי להבטיח בטיחות ברמה של הדרישות המפורטות בתעודת הסוג ;

(2) תנאים מיוחדים שקבע המנהל כדרושים לבטיחות ברמה של הדרישות המפורטות בתעודת הסוג.

(ג) כלל השינוי המבוקש הגדלת מספר מושבי הנוסעים במטוס תובלה מעל למספר המוגדר בתעודת הסוג, ימלא המבקש את דרישות מיוחדות שקבע המנהל.

(ד) מצא המנהל כי השינוי המבוקש הוא שינוי אקוסטי, ימלא המבקש את הדרישות המתאימות של כללי רמת רעש.

פרק חמישי: תעודת סוג – תוספת

39. (א) הרוצה לשנות מוצר על ידי הכנסה בתכן הסוג של שינוי רבתי, שאינו גדול דיו כדי לחייב הגשת בקשה חדשה לתעודת סוג בהתאם לתקנה 7, יגיש למנהל בקשה לתעודת סוג – תוספת; אולם מחזיק בתעודת סוג למוצר רשאי להגיש בקשה לתיקון בתעודת הסוג המקורית.

בקשה לתעודה

(ב) בקשה לתעודת סוג – תוספת תוגש בטופס ובאופן שיוורה המנהל.

40. (א) המבקש תעודת סוג – תוספת יראה כי המוצר ששונה עומד בדרישות הישימות של כושר אוירי כמפורט בתקנה 38(א) ו-(ב), ובמקרה של שינוי אקוסטי כאמור בתקנה 34(ב) – עומד בדרישות כללי רמת רעש הישימים לבקשה.

דרישות כושר אוירי

(ב) המבקש תעודת סוג – תוספת ימלא את דרישות תקנות 15 ו-26 ביחס לכל שינוי בתכן הסוג.

41. תעודת סוג – תוספת כוללת אישור מאת המנהל לשינוי בתכן הסוג של המוצר ותעודת הסוג שהוצאה בעבר בשל המוצר.

התעודה

42. מחזיק תעודת סוג – תוספת זכאי לקבל:

זכויות מחזיק התעודה

(1) לגבי כלי טיס – תעודת כושר טיסה;

(2) לגבי מוצר אחר – אישור להתקנתו של המוצר בכלי טיס שהוצאה עליו תעודת סוג;

(3) תעודת ייצור בשל השינוי של תכן הסוג שהוצאה עליו התעודה.

פרק שישי: ייצור לפי תעודת סוג בלבד

43. (א) יצרן של מוצר המיוצר לפי תעודת סוג בלבד –

דרישות כלליות מייצר

(1) יאפשר למנהל לערוך ביקורת של כל מוצר;

(2) יחזיק במקום הייצור נתונים טכניים ושרטוטים הדרושים למנהל כדי לקבוע אם המוצר וחלקיו מתאימים לתכן הסוג;

(3) יקבע ויחזיק מערכת ביקורת ייצור כמפורט בתקנה 44 שאישר המנהל למוצרים שיוצרו לאחר תום ששה חדשים מיום הוצאת תעודת הסוג, אשר תבטיח כי כל מוצר מתאים לתכן הסוג והינו במצב תקין להפעלה בטוחה.

44. (א) יצרן החייב לקבוע מערכת ביקורת ייצור כאמור בתקנה 43 (א) (3) – ימלא את אחת מאלה:

ביקורת ייצור – סקר חמרים

(1) יקים ועדת סקר חמרים שתכלול נציגים ממחלקות הביקורת וההנדסה;

- (2) יקבע נהלים לסקר חמרים ;
- (3) ישמור רישומים מלאים של ועדת סקר חמרים במשך שנתיים לפחות.
- (ב) מערכת ביקורת הייצור כאמור בתקנה 43(א)(3), תהיה בעלת אמצעים המאפשרים לוודא כי נתקיימו כל אלה :
- (1) החמרים הנכנסים וחלקי המוצר הגמור הנרכשים או המתקבלים מקבלני משנה, הם כמפורט בנתוני תכן הסוג או שווי ערך להם ;
- (2) חמרים נכנסים וחלקים נרכשים או מתקבלים מקבלני משנה, אשר תכונותיהם הפיזיות או הכימיות אינן ניתנות לקביעה מהירה ומדויקת, יהיו מזוהים כהלכה ;
- (3) חמרים פגיעים העלולים להינזק ולהישחת מוחסנים ומוגנים בצורה מתאימה ;
- (4) תהליכים בעלי השפעה על איכות המוצר הגמור או בטיחותו מבוצעים בהתאם למפרטים או תקנים המקובלים בתעשייה תעופתית ;
- (5) חלקים ורכיבים הנמצאים בייצור נבדקים להתאמתם לנתוני תכן הסוג בשלבי הייצור המתאימים לאותה בדיקה ;
- (6) שרטוטי תכן מעודכנים נמצאים במקום לשימושם של סגל עובדי הייצור והביקורת ;
- (7) שינויים בתכן, לרבות שינויים בחומר, מבוקרים ומאושרים לפני הכללתם במוצר הגמור ;
- (8) חמרים וחלקים שנפסלו מופרדים ומסומנים בצורה שתמנע הרכבתם במוצר הגמור ;
- (9) חמרים וחלקים שהרכבתם במוצר הגמור הושהתה בשל סטיות מנתוני התכן או מהמפרטים ואשר עדיין טעונים שיקול לגבי אפשרות הרכבתם במוצר הגמור ייבדקו על ידי ועדת סקר חמרים ; אותם חמרים וחלקים שייקבעו כשמישים יסומנו כראוי ; חלקים שעברו תהליך תיקון ייבדקו מחדש ; חמרים וחלקים שפסלה הועדה יסומנו ויסולקו כך שלא תהיה אפשרות להרכיבם במוצר הגמור ;
- (10) רישומי הבקורת מנוהלים בידי היצרן, כשהם מזוהים עם המוצר הגמור, אם הדבר מעשי, ונשמרים בידו במשך שנתיים לפחות.

ניסויי כלי טיס

45. (א) יצרן המייצר כלי טיס לפי תעודת סוג בלבד, יקבע נוהל שיאשר המנהל, לניסויי טיסה של ייצור וכן טופס בדיקה ורישום לטיסה, ויבצע בהתאם לטופס ניסויי טיסה על כלי טיס שייצר.

(ב) תהליך ניסויי טיסה של ייצור יכלול כל אלה :

- (1) בדיקה תפעולית של קיוו, בדיקת תגובה להפעלת פיקודים, או כל איפ-יון טיסה אחר כדי לקבוע כי לכלי הטיס המיוצר תחום פעולה ומידה של בקרה הזהים לאלה של אבי-הטיפוס שלו ;
- (2) בדיקה תפעולית של כל חלק או מערכת המופעלים בידי הצוות בעת הטיסה, כדי לקבוע כי קריאות המכשירים נמצאות במשך הטיסה בתוך התחום הנורמלי ;

- (3) קביעה כי כל המכשירים מסומנים כהלכה וכי כל הלוהיות, השלטים וספרי העזר הדרושים מותקנים כדרוש בגמר ניסויי הטיסה ;
- (4) בדיקה של איפיוני הביצוע של כלי הטיס על הקרקע ;
- (5) בדיקה של כל פריט אחר המיוחד לכלי הטיס הנבדק, אשר ניתן לעשותה בצורה הטובה ביותר בעת פעולת כלי הטיס על הקרקע או באויר.

ניסויי מנועים

46. (א) יצרון המייצר מנועי כלי טיס לפי תעודת סוג בלבד, יבצע בכל מנוע, למעט במנועי רקטה שלגביהם יקבע היצרון שיטת דגימה, הרצת ניסוי שתכלול כל אלה :

- (1) פעולות הרצה שיכללו מדידת תצרוכת דלק ושמן וקביעת איפיוני הספק בתנאי הספק או כוח משיכה מקסימלי ממושך רשום, וכן אם הדבר ישים, בתנאי הספק או כוח משיכה רשום להמראה ;
- (2) פעולת הרצה של לפחות חמש שעות בתנאי הספק או כוח משיכה מקסימלי ממושך רשום ; בשל אותם מנועים שהספקם או כוח המשיכה הרשום שלהם להמראה הוא יותר גבוה מהספקם או כוח משיכתם המקסימלי הממושך הרשום, תכלול פעולת ההרצה האמורה 30 דקות פעולה בתנאי הספק או כוח משיכה רשום להמראה.

(ב) הרצות הניסוי הנדרשות לפי תקנת משנה (א) מותר לבצען כאשר המנוע מותקן בצורה מתאימה ובעזרת ציוד מקובל למדידת הספק כוח משיכה.

47. המייצר פרופלרים לפי תעודת סוג בלבד יבצע בכל פרופלר בעל פסיעה משתנה ניסוי תפעולי כדי לקבוע אם הוא פועל כראוי בכל תחומי פעולתו הנורמליים.

ניסוי פרופלרים

48. (א) המחזיק בתעודת סוג בלבד בשל מוצר המיוצר בישראל, יגיש למנהל הצהרת התאמה בטופס ובאופן שיוורה המנהל בעת העברתה לראשונה של הבעלות על המוצר, או בעת הגשת הבקשה לתעודת כושר טיסה ראשונית לכלי טיס או לתג כושר אוירי של מנוע כלי טיס או של פרופלר.

הצהרת התאמה

(ב) טופס הצהרת ההתאמה כאמור בתקנת משנה (א) יחתם ביד אדם מוסמך הנושא במשרה אחראית בארגון הייצור, והוא יכלול את כל אלה :

- (1) לגבי כל מוצר — הצהרה כי המוצר מתאים לתעודת הסוג שלו ונמצא כשיר לפעולה בטוחה ;
- (2) לגבי כלי טיס — הצהרה כי כלי הטיס נבדק בטיסה ;
- (3) לגבי כל מנוע כלי טיס או פרופלר בעל פסיעה משתנה — הצהרה כי המנוע או הפרופלר עברו בדיקת תפעול סופית של היצרון.

פרק שביעי: תעודת ייצור

49. (א) אדם רשאי להגיש בקשה לתעודת ייצור אם הוא מחזיק לגבי אותו מוצר אחת מאלה :

בקשה לקבלת תעודה

- (1) תעודת סוג תקפה ;
- (2) זכות שימוש בתעודת סוג תקפה בהתאם להסכם הרשאה ;
- (3) תעודת סוג — תוספת.

(ב) בקשה לתעודת ייצור תוגש בטופס ובאופן שיוורה המנהל.

50. המנהל רשאי ליתן למבקש תעודת ייצור אם מצא, לאחר בדיקת הנתונים המוגשים עם הבקשה ולאחר בדיקת אירגון הייצור ומיתקניו, כי המבקש עומד בדרישות של תקנות 52 ו-53.

51. לא יתן המנהל תעודת ייצור אם מיתקני הייצור הם מחוץ לישראל, אלא אם מצא שמקום הימצאם של המיתקנים אינו גורם למעמסת יתר בפיקוח על מילוי דרישות כושר אוירי הישימות.

52. המבקש יראה כי הקים מערכת פיקוח איכות למוצר והוא מסוגל לקיים מערכת זו, כך שכל פריט יעמוד בדרישות התכן של תעודת הסוג המתאימה.

53. (א) המבקש תעודת ייצור, יגיש למנהל לאישורו נתונים המתארים את נהלי הביקורת והניסויים הדרושים כדי לוודא שכל פריט מיוצר מתאים לתכן הסוג ונמצא במצב כשיר לפעולה כמפורט להלן:

(1) מיסמך המתאר את תחום האחריות והסמכות של ארגון פיקוח האיכות בצירוף תרשים המראה את הקשר הפונקציונלי שבין ארגון פיקוח האיכות לבין ההנהלה וגופים ארגוניים אחרים, והמתאר את סולם הסמכויות והאחריות בתוך ארגון פיקוח האיכות;

(2) תיאור נהלי ביקורת של חמרים גולמיים, של פריטים הנרכשים מחוץ למפעל, ושל חלקים ומיכללים המיוצרים בידי יצרני משנה, לרבות תיאור השיטות הנהוגות כדי לוודא איכות נאותה של אותם חלקים ומיכללים אשר אינם ניתנים לביקורת מלאה באשר להתאמה ולטיב, בעת קבלתם במיתקני היצרן הראשי;

(3) תיאור שיטות ביקורת ייצור של חלקים בודדים ושל מיכללים שלמים כולל זיהוי של כל תהליך ייצור מיוחד, האמצעים שבהם משתמשים לשם ביקורת התהליך, נוהל ניסוי סופי למוצר הגמור, וכן, במקרה של כלי טיס, עותק של נוהלי ניסויי טיסה של היצרן וטופס בדיקה ורישום לטיסה;

(4) תיאור של שיטת סקר חמרים, כולל הנוהל לרישום החלטות ועדת הסקר ולסילוק החלקים שנפסלו;

(5) תיאור השיטה הנהוגה למתן הודעות למבקרים על כל שינוי בשרטוט טים, במיפרטים ובנהלי פיקוח איכות;

(6) רשימה או תרשים המראה את מקומן של תחנות הביקורת וסוגן.

(ב) המבקרים של יצרן המבקש תעודת ייצור יהיו בקיאים, בהתאם למקצועות התמחותם, בכל השיטות, הטכניקות והציוד המיועדים לביצוע בדיקת האיכות או הכושר האווירי של המוצר או חלק ממנו; נוסף לכך על המבקרים —

(1) להכיר ולהבין את המפרטים וההוראות העדכניים המתייחסים לסיבולת, הגבלות ותהליכים הנוגעים למוצר או חלק ממנו;

(2) להיות מיומנים בשימוש בעזרי הביקורת השונים; במקום שם משתמשים בשיטת ביקורת מגנטית, פלורוסנטית או שיטת ביקורת מיוחדת אחרת, עליהם להיות מיומנים בשימוש באותה שיטה ובהכרת הליקויים המתגלים באמצעותה.

(ג) יצרן ראשי יספק למנהל מידע על כל אצילת סמכות מסמכיותו ליצרני משנה לשם ביצוע בקורות מקיפות של חלקים ומיכללים אשר היצרן הראשי אחראי להן.

שינויים בפקוח
איכות

54. כל שינוי במערכת פיקוח האיכות שיוכנס לאחר שהמנהל הוציא תעודת ייצור, יובא לידיעת המנהל; המחזיק בתעודת ייצור יודיע למנהל בכתב, לאלתר, על כל שינוי העשוי להשפיע על נהלי הבקורת, על נהלי ההתאמה או על כשרו האוירי של המוצר.

תעודה אחת
למספר מוצרים

55. המנהל רשאי להתיר ייצור של יותר ממוצר אחד שהוצאה עליו תעודת סוג לפי תעודת ייצור אחת, אם למוצרים אלה איפיוני ייצור דומים.

גליון הגבלת
ייצור

56. גליון הגבלת הייצור יוציא המנהל בצורת נספח לתעודת הייצור ויהווה חלק בלתי נפרד מהתעודה שניתנה ליצרן; בגליון ירשום המנהל את כל תעודות הסוג של כל המוצרים אשר היצרן קיבל אישור לייצרם בהתאם לאותה תעודת ייצור.

תיקון בתעודה

57. מחזיק בתעודת ייצור המבקש להכניס תיקון בתעודה על ידי הוספת תעודת סוג או דגם נוסף או שניהם כאחד, יגיש למנהל בקשה בטופס ובאופן שיוורה המנהל.

איסור העברת
התעודה

58. לא יעביר אדם לזולתו תעודת ייצור; התעודה בטלה עם העברתה.

ביקורת על-ידי
המנהל

59. המחזיק בתעודת ייצור יאפשר למנהל לערוך כל ביקורת וניסוי הדרושים כדי לקבוע עמידה בדרישות הישימות של כושר אוירי.

תוקף התעודה

60. תעודת ייצור תהיה בת תוקף כל עוד לא הוחזרה, הותלתה או בוטלה, או כל עוד לא תם המועד לסיום תקפה שקבע המנהל, וכל עוד מיתקני הייצור של היצרן לא הועתקו למקום אחר.

הצגת התעודה

61. המחזיק בתעודת ייצור יציגה במקום נראה לעין במשרד הראשי של מפעל הייצור שלו.

זכויות מחזיק
התעודה

62. המחזיק בתעודת ייצור זכאי —

(1) לקבל תעודת כושר טיסה ללא המצאת כל מסמכים או הוכחות נוספים; אולם אין בכך כדי לשלול מזכותו של המנהל לבדוק את התאמת כלי הטיס לתכן הסוג;

או

(2) לקבל אישור להתקנתו של מוצר שאינו כלי טיס בכלי טיס שהוצאה עליו תעודת סוג.

חובות מחזיק
התעודה

63. המחזיק בתעודת ייצור —

(1) יקיים מערכת פיקוח איכות התואמת את הנתונים שהמנהל אישר לצורך הוצאת תעודת הייצור;

(2) יודא שכל מוצר גמור שעליו הוגשה בקשה לקבלת תעודת כושר טיסה או לקבלת אישור אחר תואם את תכן הסוג והוא כשיר לפעולה בטוחה.

פרק שמיני: דיווח תקלות

חובת דיווח

64. (א) כל המחזיק בתעודת סוג, לרבות תעודת סוג — תוספת, בתעודת יצרן חלקים וכן בעל זכות שימוש בתעודת סוג בתוקף הסכם הרשאה ידווח למנהל על כל אחד מאלה:

- (1) כל תקלה, פעולה בלתי תקינה או ליקוי בכל מוצר או חלק המיוצרים בידו, אשר לדעתו גרמו לאחד האירועים המפורטים בתקנת משנה (ב);
- (2) כל ליקוי במוצר או בחלק המיוצרים בידו שעברו את ביקורת פיקוח האיכות שלו, ואשר לפי דעתו עלולים לגרום לאחד האירועים המפורטים בתקנת משנה (ב).

(ב) אלה האירועים שעליהם חייבים בדיווח, כאמור בתקנת משנה (א):

- (1) התלקחות אש כתוצאה מתקלה, פעולה בלתי תקינה או ליקוי של מערכת או של ציוד;
- (2) תקלה, פעולה לא תקינה או ליקוי במערכת הפליטה של המנוע שגרמה נזק למנוע, לחלק סמוך של מבנה כלי הטיס, לציוד או לרכיבים;
- (3) הצטברות או זרימה של גזים רעילים או מזיקים בתא הצוות או בתא הנוסעים;
- (4) פעולה לא תקינה, תקלה או ליקוי של מערכת בקרת הפרופלר;
- (5) כשל מיבנה של טבור או של להב הפרופלר או להב הרוטורקפט;
- (6) דליפת נוזל דליק במקום שבו קיים בדרך כלל מקור של הצתה;
- (7) תקלה במערכת הבלמים שנגרמה על ידי כשל במיבנה או בחומר בעת פעולה;
- (8) ליקוי או כשל רציניים במיבנה הבסיסי של כלי הטיס שנגרם כתוצאה מפגם פנימי של החומר, כגון ליאות, חוזק ירוד, שיתוך;
- (9) רעידות או חבטות החורגים מהרגיל שנגרמו על ידי פעולה לא תקינה, ליקוי או תקלה במיבנה או במערכת;
- (10) כשל המנוע;
- (11) פעולה לא תקינה, ליקוי או תקלה במיבנה או במערכת ההיגוי, המפריע עים לפיקוד תקין של כלי הטיס או הפוגעים בתכונות הטיסה שלו;
- (12) אבדן מוחלט של יותר ממערכת אחת של הספקת כוח חשמלי או כוח הדרולי בטיסה אחת;
- (13) תקלה או פעולה לא תקינה של יותר ממכשיר אחד מסוג מד-מצב, מד-מהירות או מד גובה בטיסה אחת.

פטור מחובת דיווח

65. הוראות תקנה 64 לא יחולו כאשר —

- (1) החייב בדיווח יודע כי התקלה, הפעולה הבלתי תקינה או הליקוי —
 - (א) נגרמו עקב ביצוע לקוי של אחזקה או שימוש לקוי;
 - (ב) כבר דווחו למנהל על ידי אדם אחר;
- (ג) דווחו על ידו לפי הוראות תקנות הטיס (ועדות לחקירת תאונות ותקריות כלי טיס), תשכ"ט—1969⁴;

4 ק"ת תשכ"ט, עמ' 1322.

(2) תקלה, פעולה בלתי תקינה או ליקוי במוצר או בחלק המוצרים בידי יצרן מחוץ למדינת ישראל לפי תעודת סוג שנתן המנהל בהתאם לתקנה 13 או אשר הובאו למדינת ישראל בהתאם לתקנה 119.

66. דיווח למנהל הנדרש לפי תקנה 64 —

נוהל דיווח

(1) יוגש למנהל תוך 24 שעות מהעת שבה נודעו פרטי האירוע לחייב בדיווח;

(2) ישוגר בצורה המניחה את דעת המנהל, ובדרך המהירה ביותר העומדת לרשות החייב בדיווח;

(3) יכיל את הנתונים כלהלן, הנמצאים בהישג יד, לפי הענין —

(א) המספר הסידורי של כלי הטיס, המנוע או הפרופלר;

(ב) דגם המוצר;

(ג) זיהוי החלק, הרכיב או המערכת הכרוכים באירוע לרבות מספר החלק;

(ד) אופי התקלה, הפעולה הבלתי תקינה או הליקוי.

פרק תשיעי: תעודות כושר טיסה

סימן א': כללי

67. (א) המנהל רשאי ליתן תעודת כושר טיסה לבעל כלי טיס הרשום בפנקס כלי הטיס בהתאם לתקנות רישום כלי טיס.

בקשה לתעודה

(ב) בקשה לקבלת תעודת כושר טיסה תוגש למנהל בטופס ובאופן שורה המנהל.

68. אלה סוגי תעודות כושר טיסה שהמנהל רשאי ליתן לפי תקנה 67(א):

סוגי תעודות
כושר טיסה

(1) תעודת כושר טיסה סטנדרטית לכלי טיס שניתנה עליהם תעודת סוג בקטגוריה "רגיל", "שימושי", "אקרובטי" או "תובלה";

(2) תעודת כושר טיסה מיוחדת, שהיא אחת מאלה:

(א) תעודת כושר טיסה מוגבלת;

(ב) תעודת כושר טיסה לשימוש ניסיוני;

(ג) הרשאה מיוחדת לטיסה;

(ד) תעודת כושר טיסה זמנית.

69. המנהל רשאי להכניס תיקון או שינוי בתעודת כושר טיסה לאחר שהוגשה לו בקשה להכנסת תיקון או שינוי בתעודת כושר טיסה בטופס ובאופן שהורה.

תיקון או שינוי
תעודה

70. תעודת כושר טיסה לכלי טיס תועבר עם כלי הטיס בעת העברתו לאחר.

העברת התעודה

71. (א) כל עוד לא הוחזרה, הותלתה או בוטלה, יהא תוקף תעודת כושר טיסה סטנדרטית, תעודת כושר טיסה מוגבלת, תעודת כושר טיסה לשימוש ניסיוני או הרשאה

תוקף התעודה

מיוחדת לטיסה כאמור בפסקאות (1) עד (3), לפי הענין, בתנאי שכלי הטיס שעליו הוצאה התעודה או ההרשאה מוחזק בהתאם לכללי אחזקה שעליהן הורה המנהל והוראות כלליות לתפעול ולטיסה המתאימים:

(1) תוקף תעודת כושר טיסה סטנדרטית או תעודת כושר טיסה מוגבלת יהא כפי שנקבע בתעודה; לא הוגבל תוקף התעודה בגוף התעודה, יהא תקפה ללא הגבלת זמן;

(2) תוקף תעודת כושר טיסה לשימוש נסיוני יהא שנה אחת מתאריך הוצאתה או חידושה, אלא אם נקבעה תקופה קצרה יותר בגוף התעודה;

(3) תוקף הרשאה מיוחדת לטיסה יהא כפי שנקבע בגוף ההרשאה.

(ב) פקע תוקף תעודה או הרשאה בוטלה או הותלתה, יחזיר בעל כלי הטיס, מפעילו או המורשה מטעמם את התעודה או ההרשאה למנהל תוך שבועיים מתאריך המאורע המפקיע תקפה.

חובת הצגת התעודה

72. בעל כלי טיס, מפעילו או המורשה מטעמם, יציג את תעודת כושר הטיסה או ההרשאה המיוחדת לטיסה לביקורת למנהל לפי דרישתו.

זיהוי כלי הטיס

73. (א) המבקש תעודת כושר טיסה לפי פרק זה יסמן את כלי הטיס בהתאם לדרישות הפרק השביעי לתקנות רישום כלי טיס.

(ב) הוראת תקנת משנה (א) לא תחול על אלה:

(1) בקשה להרשאה מיוחדת לטיסה;

(2) בקשה לקבלת תעודת כושר טיסה לשימוש נסיוני לכלי טיס שלא נבנה בידי חובב כמשמעותו בתקנות רישום כלי טיס.

סימן ב': תעודת כושר טיסה סטנדרטית

כלי טיס חדש המיוצר לפי תעודת ייצור

74. המנהל רשאי ליתן למבקש תעודת כושר טיסה סטנדרטית ראשונית לכלי טיס חדש המיוצר לפי תעודת ייצור מבלי לדרוש הוכחות נוספות, אולם המנהל רשאי לבדוק את כלי הטיס ולוודא כי הוא מתאים לתכן הסוג וכי הוא כשיר לפעולה בטוחה.

כלי טיס חדש המיוצר לפי תעודת סוג בלבד

75. המנהל רשאי ליתן למבקש תעודת כושר טיסה סטנדרטית ראשונית לכלי טיס חדש המיוצר לפי תעודת סוג בלבד, אם נתקיימו אלה:

(1) מחזיק תעודת הסוג של כלי הטיס הגיש למנהל תעודת הצהרת התאמה כאמור בתקנה 48;

(2) המנהל בדק ומצא כי כלי הטיס מתאים לתכן הסוג וכי הוא במצב כשיר לפעולה בטוחה.

כלי טיס מיובא

76. המנהל רשאי ליתן למבקש תעודת כושר טיסה סטנדרטית ראשונית לכלי טיס מיובא אם ניתנה עליו תעודת סוג בהתאם לתקנה 13, אם המדינה שבה יוצר כלי הטיס אישרה, והמנהל מצא, כי כלי הטיס מתאים לתכן הסוג והוא במצב כשיר לפעולה בטוחה.

כלי טיס אחרים

77. המנהל רשאי ליתן למבקש תעודת כושר טיסה סטנדרטית, או תעודת כושר טיסה סטנדרטית ראשונית, לכלי טיס שאינו מסוג כלי הטיס שהוראות תקנות 74 עד 76 חלות עליו, אם התקיימו כל אלה:

(1) המבקש הראה להנחת דעתו של המנהל שכלי הטיס מתאים לתכן הסוג המאושר בתעודת סוג או בתעודת סוג — תוספת וכי הוא עונה על דרישות הוראות כושר אוירי הישימות;

(2) כלי הטיס נבדק בדיקה כוללת של מצב ותפעול של רכיבי כלי הטיס ומערכתיו ונמצא כשיר לטיסה, בבדיקה שנעשתה על ידי אחד מאלה:

(א) היצור;

(ב) המחזיק בתעודת מכון בדק כלי טיס;

(ג) המחזיק ברשיון הפעלה של כלי טיס ואשר לו ארגון אחזקה וביקורת המתאים לסוג כלי הטיס הנדון.

(3) המנהל בדק ומצא שכלי הטיס מתאים לתכן הסוג ונמצא במצב כשיר לפעולה בטוחה.

78. (א) לא יתן המנהל תעודת כושר טיסה סטנדרטית על אוירון אלא אם מצא שתכן הסוג עונה על דרישות כללי רמת רעש הישימים.

(ב) לא יתן המנהל תעודת כושר טיסה סטנדרטית על אוירון מיובא אלא אם הרשות המוסמכת במדינה המייצאת המציאה למנהל תצהיר המאשר, להנחת דעתו, שתכן הסוג של האוירון עונה על דרישות כללי רמת הרעש הישימים של אותה מדינה ועל כל דרישה נוספת אשר קבע המנהל כדי להבטיח שהאוירון עונה על דרישות כללי רמת רעש כלי טיס כאמור בתקנת משנה (א).

(ג) בכל הנוגע לכללי רמת רעש, לא תחול תקנה זו על כלי טיס שניתנה בגינו תעודת כושר טיסה סטנדרטית ראשונית בישראל לפני תחילתן של תקנות אלה.

סימן ג': תעודת כושר טיסה בקטגוריה "מוגבל"

79. המנהל רשאי ליתן למבקש תעודת כושר טיסה ראשונית בקטגוריה "מוגבל" בשל כלי טיס המיוצר לפי תעודת ייצור או לפי תעודת סוג, שניתנה עליו תעודת סוג בקטגוריה זו ואשר לא ניתנה עליו תעודת סוג בכל קטגוריה אחרת, אם המבקש עמד בדרישות תקנות 74 או 75, לפי העניין.

80. המנהל רשאי ליתן למבקש תעודת כושר טיסה בקטגוריה "מוגבל" בשל כלי טיס אשר ניתנה עליו תעודת סוג באותה קטגוריה, כלי טיס מעודפי צבא, או כלי טיס שניתנה עליו תעודת סוג בקטגוריה אחרת, אם המנהל בדק ומצא כי כלי הטיס הוא במצב השתמרות טוב וכשיר לפעולה בטוחה.

81. המנהל רשאי ליתן למבקש תעודת כושר טיסה ראשונית בקטגוריה "מוגבל" לכלי טיס מיובא אשר ניתנה עליו תעודת סוג באותה קטגוריה לפי תקנות אלה, אם המדינה שבה יוצר כלי הטיס אישרה והמנהל מצא, כי כלי הטיס מתאים לתכן הסוג ונמצא במצב כשיר לפעולה בטוחה.

82. המנהל רשאי לקבוע בתעודת כושר טיסה בקטגוריה "מוגבל" הגבלות ותנאי תפעול מיוחדים אשר הוא מוצא אותם דרושים לפעולתו הבטוחה של כלי הטיס.

83. (א) המנהל רשאי ליתן למבקש תעודת כושר טיסה בקטגוריה "מוגבל" ובקטגוריה נוספת אחת או יותר אם נתקיימו אלה:

דרישות לגבי רעש

ייצור לפי
תעודת ייצור
או תעודת סוג

כלי טיס אחרים

תעודה לכלי
טיס מיובא

תנאים מיוחדים

תעודת כושר
טיסה ביותר
מקטגוריה אחת

(1) המבקש הראה עמידה בדרישות לגבי כל אחת מהקטגוריות המבוקשות, כאשר תצורת כלי הטיס מתאימה לאותה קטגוריה ;

(2) המבקש הראה כי אפשר להסב את כלי הטיס לקטגוריה אחת לשנייה תוך הורדה או התקנה של ציוד באמצעים טכניים פשוטים.

(ב) הוסב כלי טיס שנקבעו לו שתי קטגוריות או יותר מקטגוריה "מוגבל" לקטגוריה אחרת למטרת הסעת נוסעים בתמורה, ידאג מפעיל כלי הטיס לבדיקת כשרו האווירי של כלי הטיס על ידי המנהל או טכנאי בדק כלי טיס בעל הגדר מתאים, אלא אם מצא המנהל שבדיקה כאמור אינה דרושה לבטיחות כלי הטיס.

סימן ד' : תעודת כושר טיסה לשימוש נסיוני

84. תעודת כושר טיסה לשימוש נסיוני תינתן למטרות כלהלן : מטרות התעודה

(1) מחקר ופיתוח, ניסוי של עקרונות תכן חדשים, ציוד חדש, התקנות חדשות, טכניקות חדשות להפעלה או שימושים חדשים לכלי הטיס ;

(2) עריכת ניסויי טיסה ופעולות אחרות במטרה להראות עמידה בדרישות כושר אוירי, כולל טיסות שנועדו להראות עמידה בדרישות לצורך הוצאת תעודת סוג ותעודת סוג — תוספת, טיסות שנועדו לבסס שינויי תכן רבתיים וטיסות שנועדו להראות עמידה בדרישות התיפעול והאמינות ;

(3) הדרכת צוותי אויר של המבקש ;

(4) הצגת סגולות הטיסה של כלי הטיס, ביצועיו, או תכונות בלתי רגילות בתצוגה אוירית, בהסרטה או במופע דומה, שמירה על מיומנות טיסת-תצוגה וכן טיסה לאתר התצוגה והמופע האווירי ממנו ;

(5) השתתפות במרוצי אויר לרבות אימונים לקראת מרוצים אלה וטיסה אל אתר המרוץ וממנו ;

(6) שימוש בכלי טיס למטרת סקר שווקים, תצוגת מכירה והדרכת צוותי הלקוחות ;

(7) הפעלת כלי טיס שנבנה על ידי חובב, כמשמעותו בתקנות רישום כלי הטיס.

85. (א) המבקש תעודת כושר טיסה לשימוש נסיוני יגיש למנהל בקשה בטופס ובאופן שיוורה המנהל. בקשה לתעודה

(ב) לבקשה יצרף המבקש כל אלה :

(1) הצהרה המפרטת את השימוש המיועד של כלי הטיס ;

(2) נתונים מספיקים, כגון צילומים, לזיהוי כלי הטיס ;

(3) לאחר בדיקת כלי הטיס, כל מידע הנוגע לענין, כפי שימצא המנהל לנכון, והדרוש להגנת הציבור.

(ג) לגבי כלי טיס המיועד לעריכת נסיונות יפרט המבקש בבקשתו כל אלה :

(1) מטרת הנסיון ;

(2) זמן מוערך, או מספר טיסות מוערך הדרוש לביצוע הנסיון;

(3) השטחים אשר מעליהם יבוצע הנסיון;

(4) שרטוטים בשלושה מבטים 'או צילומים בשלושה מבטים, עם מידות כלי הטיס; פרטים אלה אינם נדרשים, אם כלי הטיס הנדון מבוסס על כלי טיס שעליו הוצאה בעבר תעודת סוג, בתנאי שלא הוכנסו שינויים ניכרים בצורתו החיצונית.

תעודה לצרכי
שיווק

86. (א) המנהל רשאי ליתן ליצרן כלי טיס, המייצר אותו בישראל, תעודת כושר טיסה לשימוש נסיוני לכלי טיס המיועד לסקר שווקים, תצוגה למטרת מכירות או הדרכת צוותי הלקוח.

(ב) המנהל רשאי ליתן תעודה לשימוש נסיוני ליצרן מנועי כלי טיס בשל כלי טיס שניתנה עליו תעודת סוג בקטגוריה "רגיל", "אקרובטי" או "תובלה", אשר יצרן המנוע עים שינה אותו בהתקינו בו מנועים השונים מהמקוריים אשר הוא מייצרם בישראל; כלי טיס זה יכול לשמש לסקר שווקים, תצוגת מכירות או הדרכת צוותי הלקוח.

(ג) נוסף לעמידה בדרישות תקנה 85 יעשה המבקש כל אלה:

- (1) יקבע תכנית ביקורת ואחזקה לשמירת כושר אוירי מתמיד של כלי הטיס;
- (2) יראה כי כלי הטיס הוטס לפחות במשך חמשים שעות, או, במקרה של כלי טיס שכבר ניתנה עליו תעודת סוג, והוכנסו בו שינויים, במשך לפחות חמש שעות.

סימן ה': הרשאה מיוחדת לטיסה

87. (א) המנהל רשאי ליתן הרשאה מיוחדת לטיסה על מנת לאפשר הטסת כלי טיס גם אם אין הוא עונה על כל הדרישות הישימות של כושר אוירי התקפות באותה עת בתנאי שהוא כשיר לטיסה בטוחה; הרשאה מיוחדת לטיסה לפי תקנה זו תינתן לשם ביצוע אחת הפעולות כלהלן בלבד:

הרשאה מיוחדת
לטיסה

- (1) הטסת כלי הטיס למקום שם יבוצעו בו תיקונים, שינויים או פעולות אחזקה, או למקום אחסון כלי הטיס;
- (2) מסירת כלי הטיס לקונה המיועד או ייצואו;
- (3) טיסת ניסוי של ייצור של כלי טיס חדש;
- (4) פינוי כלי הטיס ממקום מסוכן.

(ב) (1) המנהל רשאי ליתן הרשאה מיוחדת לטיסה גם על מנת לאפשר הטסת כלי טיס במשקל העולה על משקל ההמראה המקסימלי הרשום בתעודת הסוג שלו לטיסה מעבר לטווח הרגיל מעל ים או יבשה כאשר לא קיימות אפשרויות נחיתה או תדלוק.

(2) המשקל העודף אשר רשאי המנהל לאשר בהחאם לפיסקה (1) מוגבל לתוספת דלק, מיתקנים לנשיאת הדלק וציוד הניווט הדרוש לטיסה.

(ג) (1) המבקש הרשאה מיוחדת לטיסה לפי תקנה זו יגיש למנהל בקשה בטופס ובאופן שורה המנהל; הבקשה תכיל כל אלה:

(א) מטרת הטיסה ;

(ב) הנתיב המוצע ;

(ג) צוות האויר הדרוש להפעלת כלי הטיס וציודו המיוחד ;

(ד) סטיות בכלי הטיס, אם קיימות, מדרישות כושר אוירי הישימות ;

(ה) כל ההגבלות אשר לדעת המבקש דרושות למען הפעלתו הבטוחה של כלי הטיס ;

(ו) כל מידע אחר אשר המנהל מוצא אותו לדרוש לקביעת ההגבלות התפעוליות.

(2) המנהל רשאי לבצע או לדרוש מהמבקש לבצע בדיקות וניסויים מתאימים הדרושים לבטיחות הטיסה.

הרשאה מיוחדת
קבועה לטיסה

88. (א) המנהל רשאי להוציא הרשאה מיוחדת קבועה לטיסה לחברת תובלה אווירית לגבי כלי טיס אשר עלול לא לעמוד בכל הדרישות הישימות של כושר אוירי אך הוא כשיר לטיסה בטוחה, למטרת הסתת כלי הטיס למקום שם יבוצעו בו פעולות אחזקה או שינויים.

(ב) הרשאה מיוחדת קבועה לטיסה הניתנת לפי תקנה זו תכלול תנאים והגבלות טיסה ותהווה חלק בלתי נפרד של המסמכים המבצעים המתאימים של חברת התובלה האווירית.

סימן ו' : תעודת כושר טיסה זמנית

כשירות לקבלת
תעודה

89. (א) המנהל רשאי ליתן תעודת כושר טיסה זמנית מטיפוס א' או מטיפוס ב' ליצרן כלי טיס שהוא אזרח ישראלי או תושב קבוע בישראל בשל כלי הטיס שהוא מייצרו בישראל.

(ב) המנהל רשאי ליתן תעודת כושר טיסה זמנית מטיפוס ב' לחברת תובלה אווירית על כלי טיס בקטגוריה "תובלה", אם כלי הטיס עונה על אחת הדרישות האלה :

(1) על כלי הטיס הנדון ניתנה תעודת סוג זמנית מטיפוס ב' והתעודה תקפה, או התעודה תוקנה והתיקון תקף ;

(2) תעודת סוג על כלי הטיס הנדון אשר קדמה לה תעודת סוג זמנית מתאימה מטיפוס ב' תוקנה זמנית והתיקון תקף.

(ג) המנהל רשאי ליתן תעודת כושר טיסה זמנית מטיפוס א' ליצרן מנוע כלי טיס שהוא אזרח ישראלי או תושב קבוע בישראל ואשר שינה כלי טיס בעל תעודת סוג בהתקינו בו מנוע שונה בעל תעודת סוג, אשר הוא מייצרו בישראל, אם על כלי הטיס הנדון ניתנה, לפני הכנסת השינוי בו, תעודת סוג בקטגוריה "רגיל", "שימושי", "אקרובטי" או "תובלה".

תוקף התעודה

90. תעודת כושר טיסה זמנית תהא תקפה כל עוד לא הוחזרה, הוחלפה, הותלתה או בוטלה, וכל עוד תעודת הסוג הזמנית המתאימה, התיקון לתעודת הסוג הזמנית, או התיקון הזמני לתעודת הסוג תקפים וכל עוד לא צויין אחרת בגוף התעודה.

91. (א) לא יעביר אדם לאחר תעודת כושר טיסה זמנית מטיפוס א'; התעודה בטלה עם העברתה.

(ב) תעודת כושר טיסה זמנית מטיפוס ב' ניתנת להעברה לחברת תובלה אווירית הכשירה להגשת בקשה לתעודה בהתאם לתקנה 89(ב).

92. המנהל רשאי ליתן למבקש תעודת כושר טיסה זמנית מטיפוס א' בשל כלי טיס שהוצאה עליו תעודת סוג זמנית מטיפוס א', אם נתמלאו כל אלה:

תעודת כושר
טיסה זמנית
מטיפוס א'

(1) המנהל מצא כי אין בכלי הטיס כל תכונה, איפיון או מצב העושים אותו לבלתי בטוח לכשיופעל בהתאם להגבלות המפורטות בתקנה 31(5) וההגבלות התפעוליות לכלי טיס שהוצאה עליו תעודת סוג זמנית לשימוש כללי;

(2) היצרן מחזיק בתעודת סוג זמנית לכלי הטיס;

(3) היצרן הגיש למנהל אישור כי כלי הטיס תואם את תכן הסוג המתאים לתעודת הסוג הזמנית ונמצא על ידו כשיר לטיסה בטוחה במסגרת ההגבלות הישימות;

(4) היצרן ביצע בכלי הטיס חמש שעות טיסה לפחות;

(5) קיים ספר-עזר זמני לטיסה בשביל כלי הטיס או מיסמך מתאים אחר ושלטים מתאימים המכילים את ההגבלות המפורטות בתקנה 31(5) ואת ההגבלות התפעוליות לכלי טיס שניתנה עליו תעודת סוג זמנית לשימוש כללי.

93. המנהל רשאי ליתן למבקש תעודת כושר טיסה זמנית מטיפוס ב' בשל כלי טיס אשר ניתנה עליו תעודת סוג זמנית מטיפוס ב', אם נתמלאו כל אלה:

תעודת כושר
טיסה זמנית
מטיפוס ב'

(1) המנהל מצא כי אין בכלי הטיס כל תכונה, איפיון או מצב העושים אותו לבלתי בטוח לכשיופעל בהתאם להגבלות המפורטות בתקנה 32(ג) (7) וההגבלות התפעוליות לכלי טיס שניתנה עליו תעודת סוג זמנית לשימוש כללי או למטרת תובלה מסחרית;

(2) המבקש הראה כי ניתנה ליצרן תעודת סוג זמנית מטיפוס ב' על כלי הטיס;

(3) המבקש הגיש למנהל אישור של היצרן כי כלי הטיס יוצר תחת מערכת פיקוח איכות שיש בה כדי לוודא כי כלי הטיס תואם את תכן הסוג המתאים לתעודת הסוג הזמנית;

(4) המבקש הגיש אישור כי בדק את כלי הטיס ומצאו כשיר לטיסה בטוחה במסגרת ההגבלות הישימות;

(5) היצרן ביצע בכלי הטיס חמש שעות טיסה לפחות;

(6) קיים ספר-עזר זמני לטיסה המכיל את ההגבלות המפורטות בתקנה 32(ג) (7) וההגבלות התפעוליות לכלי טיס שניתנה עליו תעודת סוג זמנית לשימוש כללי או למטרת תובלה מסחרית.

94. המנהל רשאי ליתן למבקש תעודת כושר טיסה זמנית מטיפוס א' או מטיפוס ב' בשל כלי טיס אשר הוכנס בו תיקון זמני לתעודת הסוג, אם נתמלאו כל אלה:

תעודה לפי תיקון
לתעודת סוג

(1) המנהל מצא כי אין בכלי הטיס כל תכונה, איפיון או מצב, לאחר שכלי הטיס שונה בהתאם לתיקון הזמני של תעודת הסוג, העושים את כלי הטיס לבלתי בטוח לכשיופעל בהתאם להגבלות הישימות המפורטות בתקנה 33(ג) (6) ובהתאם להגבלות התפעוליות לכלי טיס שניתנה עליו תעודת סוג זמנית לשימוש כללי או למטרת תובלה מסחרית;

(2) המבקש הראה כי השינוי בכלי הטיס בוצע תחת מערכת פיקוח איכות שיש בה כדי לוודא כי השינוי תואם את תעודת הסוג על תיקונה הזמני;

(3) המבקש הגיש למנהל אישור כי מצא את כלי הטיס כשיר לטיסה בטוחה במסגרת ההגבלות הישימות;

(4) היצרן ביצע בכלי הטיס חמש שעות טיסה לפחות;

(5) קיים ספר-עזר זמני לטיסה, או מיסמך מתאים אחר, ושלטים מתאימים המכילים את ההגבלות המפורטות בתקנה 33(ג) (6) וההגבלות התפעוליות של כלי טיס שניתנה עליו תעודת סוג זמנית לשימוש כללי או למטרת תובלה מסחרית.

פרק עשירי: תעודת יצרן חלקים

95. (א) לא ייצר אדם לשם שיווק חלקי חילוף או חלקים לביצוע שינוי למטרת התקנתם במוצר שהוצאה עליו תעודת סוג אלא אם הוא מייצרם בהתאם לתעודת יצרן חלקים שהוצאה בהתאם לתקנות אלה.

(ב) הוראת תקנת משנה (א) לא תחול על אלה:

(1) חלקים המיוצרים על פי תעודת סוג או תעודת ייצור;

(2) חלקים המיוצרים בידי הבעל או בידי המפעיל של כלי טיס, מנוע כלי טיס או פרופלר והמיועדים לאחזקה או להכנסת שינוי במוצר שבבעלותו, כל עוד החלקים האמורים מיוצרים בהתאם לכללי כושר אוירי;

(3) חלקים סטנדרטיים, כגון ברגים ואומים, המתאימים למיפרטים ישראליים או בין-לאומיים מקובלים כגון תקן ישראלי, תקן S.A.E. וכיוצא באלה;

(4) חלקים המיוצרים בהתאם לנוהל א.פ.א..

תנאים להוצאת
תעודה

96. המנהל רשאי ליתן למבקש תעודת יצרן חלקים אם התקיימו כל אלה:

(1) המנהל מצא, לאחר בדיקת התכן וביצוע הניסויים והבדיקות הדרושים, כי התכן תואם את דרישות כושר אוירי הישימות למוצר אשר בשבילו מיועד החלק;

(2) המבקש הצהיר כי הקים מערכת ביקורת ייצור כמפורט בתקנה 100.

ייצור מחוץ
לישראל

97. לא יתן המנהל תעודת יצרן חלקים אם מפעל הייצור שבו מיוצרים החלקים נמצא מחוץ למדינת ישראל, אלא אם מצא שמקום הימצאו של המפעל לא יטיל מעמסת יתר בפיקוח על מילוי אחר תקנות כושר אוירי.

בקשה לתעודת יצרן חלקים תוגש למנהל ותכלול כל אלה:

- (1) זיהוי המוצר שבשבילו מיועד החלק;
- (2) שם האחראי לייצור החלק ומענו;
- (3) תכן החלק לרבות שרטוטים ומיפרטים המתארים את צורת החלק, מידע על מימדים, חמרים ותהליכי ייצור;
- (4) דו"חות ניסוי וחישובים הדרושים להראות שתכן החלק תואם את דרישות כושר אוירי הישימות למוצר שבשבילו מיועד החלק, אלא אם המבקש הראה כי תכן החלק זהה לתכן חלק שניתנה עליו תעודת סוג; נרכש החלק על פי הסכם הרשאה, ימצא המבקש למנהל הוכחה על קיומו.

בדיקות וניסויים
על ידי המנהל

99. (א) המבקש יאפשר למנהל לבצע כל ניסוי או בדיקה הדרושים על מנת לוודא עמידה בדרישות כושר אוירי הישימות.

(ב) המבקש לא יגיש למנהל לשם בדיקה או ניסוי כל חלק בטרם השלים את ביצוע הבדיקות והניסויים הדרושים לקביעת כל אלה:

- (1) עמידה בדרישות כושר אוירי הישימות;
- (2) התאמת החלקים, החמרים, תהליכי הייצור, שיטת המבנה וההרכבה לשרטוטים ולמיפרטים שבתכן.
- (ג) המבקש לא יבצע בחלק כל שינוי במשך התקופה שבין השלמת הבדיקות, כאמור בתקנת משנה (ב) (2), ובין התאריך שבו יוגש החלק למנהל לבדיקות ולניסויים כאמור בתקנת משנה (א).

מערכת ביקורת
ייצור

100. (א) המחזיק בתעודת יצרן חלקים לפי תקנות אלה יקים ויחזיק מערכת ביקורת ייצור אשר תודא שכל חלק גמור תואם את נתוני התכן והוא כשיר להתקנה במוצר שעליו ניתנה תעודת סוג.

(ב) מערכת ביקורת הייצור, כאמור בתקנת משנה (א), תבטיח קיום כל אלה:

- (1) חמרים נכנסים המיועדים לשימוש בחלקים גמורים תואמים את נתוני התכן;
- (2) חמרים נכנסים וחלקים נרכשים או מתקבלים מקבלני משנה אשר תכונותיהם הפיזיות או הכימיות אינן ניתנות לקביעה מהירה ומדויקת, מזורזים כהלכה;
- (3) חמרים פגיעים העלולים להינזק ולהישחת מוחסנים ומוגנים בצורה מתאימה;
- (4) תהליכים המשפיעים על איכות המוצר המוגמר או בטיחותו מבוצעים בהתאם למיפרטים או תקנים המקובלים בתעשייה תעופתית;
- (5) חלקים הנמצאים בייצור נבדקים להתאמתם לנתוני התכן בשלבי הייצור המתאימים לאותה בדיקה; שימוש בנהלי ביקורת איכות סטטיסטיים אפשרי כל עוד ניתן באמצעותם להגיע לרמת איכות מספקת של החלק הנבדק;
- (6) שרטוטי תכן מעודכנים נמצאים במקום לשימושם של סגל עובדי הייצור והביקורת;

- (7) שינויים גדולים לתכן היסודי מבוקרים ומאושרים לפני הכללתם בחלק הגמור ;
- (8) חמרים, אבזרים ופריטים שנפסלו מופרדים ומסומנים בצורה שתמנע את שימושם בחלק הגמור ;
- (9) מנוהלים רישומי ביקורת בידי היצרן ; אלה מזוהים עם החלק הגמור, אם הדבר מעשי, ונשמרים במשך שנתיים לפחות.

101. לא יעביר אדם לאחר תעודת יצרן חלקים שהוצאה לפי תקנות אלה ; התעודה בטלה עם העברתה.

102. תעודת יצרן חלקים תהא תקפה כל עוד לא הוחזרה, הותלתה או בוטלה.

103. המחזיק בתעודת יצרן חלקים שהוצאה לפי תקנות אלה יודיע למנהל, תוך עשרה ימים, על העתקת מקום ייצור החלקים.

104. המחזיק בתעודת יצרן חלקים יודא כי כל חלק גמור תואם את נתוני התכן וכשיר להתקנה במוצר שניתנה עליו תעודת סוג.

105. אישור לשימוש תעופתי של חמרים, חלקים, תהליכים או ציוד תקופתי יכול שיבוצע כלהלן :

(1) בהתאם לתעודת יצרן חלקים כמפורט בפרק זה ;

(2) בהתאם ל-א.פ.א. ;

(3) במסגרת תהליכי תעוד לצורך הוצאת תעודת סוג ; או

(4) בכל דרך אחרת שיורה עליה המנהל.

פרק אחד עשר : אישור כושר אוירי ליצוא

סיווג מוצרים

106. בפרק זה —

"מוצר מקבוצה א'" — כלי טיס שלם, מנוע כלי טיס או פרופלר, אשר הוצאה עליהם תעודת סוג ;

"מוצר מקבוצה ב'" — רכיב עיקרי של מוצר מקבוצה א', כגון כנף, גוף כלי הטיס, מיכלל הנוב, כנ"נסע, יחידת העברת כוח, מישטח היגוי וכיוצא באלה, אשר תקלה בו יש בכוחה לערער את מצב הבטיחות של מוצר מקבוצה א' ; וכן כל חלק, חומר או ציוד המאושרים והמיוצרים לפי ה-א.פ.א. ;

"מוצר מקבוצה ג'" — כל חלק או רכיב שאינו מסווג כמוצר מקבוצה א' או מקבוצה ב', לרבות חלקים סטנדרטיים כגון ברגים, אומים וכיוצא באלה ;

"מוצר לאחר שיפוץ" — מוצר שבוצע בו שיפוץ, עבר ביקורת וניתן לגביו אישור להחזרתו לשירות לפי דרישות כושר אוירי הישימות, ומאז השיפוץ לא הופעל ולא הוכנס לשירות, פרט למטרות ניסוי תפעולי.

107. (א) המנהל רשאי ליתן אישור כושר אוירי למטרת ייצוא (להלן בפרק זה — אישור) של המוצרים המפורטים להלן:

(1) כלי טיס חדש המורכב בישראל שעבר ניסויי טיסה וכל מוצר אחר מקבוצה א' הנמצא בישראל;

(2) אוירון שמשקלו אינו עולה על 5,700 ק"ג בקטגוריה "רגיל", "שימושי" או "אקרובטי" אשר ניתנה עליו תעודת סוג והמיוצר לפי תעודת ייצור, גם אם טרם הורכב או טרם עבר ניסויי טיסה;

(3) דאון אשר ניתנה עליו תעודת סוג בהתאם לתקנה 9 המיוצר לפי תעודת ייצור, גם אם טרם הורכב או טרם עבר ניסויי טיסה;

(4) כלי טיס משומש שיש עליו תעודת כושר טיסה תקפה;

(5) מוצר משומש מקבוצה א' אשר הוחזק בהתאם לדרישות כושר אוירי הישימות והנמצא מחוץ לישראל, אם לדעת המנהל מקום הימצאו אינו מטיל מעמסת יתר על מינהל התעופה האזרחית במילוי הוראות תקנה זו;

(6) מוצר מקבוצה ב' או מקבוצה ג' המיוצר והנמצא בישראל.

(ב) אישור על מוצר מקבוצה א', יינתן בצורת תעודת כושר אוירי לייצוא ואישור על מוצר מקבוצה ב' או מקבוצה ג' יינתן בצורה של תג כושר אוירי לייצוא.

108. (א) המנהל רשאי ליתן למבקש אישור למוצר מקבוצה א' אם המבקש הראה כי המוצר עומד בדרישות המפורטות להלן בהתאם למוצר:

אישור למוצר
מקבוצה א'

(1) כלי טיס חדש או משומש שיוצר בישראל —

עומד בדרישות להוצאת תעודת כושר טיסה סטנדרטית כמפורט בתקנות 74, 75 ו-77, או עומד בדרישות לתעודת כושר טיסה לכלי טיס בקטגוריה "מוגבל" כמפורט בתקנות 79 ו-80;

(2) כלי טיס חדש או משומש המיוצר מחוץ לישראל —

יש עליו תעודת כושר טיסה סטנדרטית תקפה שניתנה בישראל;

(3) כלי טיס משומש —

עבר בדיקה כוללת של מצב ותפעול ואושר להחזרה לשירות בהתאם לכללי כושר אוירי והביקורת נערכה ונרשמה תוך תקופה של שלושים יום שקדמו לתאריך הגשת הבקשה לקבלת האישור;

(4) מנוע או פרופלר חדשים —

תואמים את תכן הסוג וכשירים לפעולה;

(5) מנוע או פרופלר משומשים שאינם מיוצאים בחור חלק מכלי טיס — הם לאחר שיפוץ;

(6) היצואן מילא אחר הדרישות והתנאים המיוחדים של הרשות המוסמכת במדינה המייבאת, לגבי המוצר.

(ב) תעודת כושר אוירי ליצוא אינה מהווה אסמכתא להפעלת כלי הטיס.

109. המבקש יצרף לכל בקשה לאישור מוצר מקבוצה א', בהתאם למוצר, את כל אלה :

- (1) הצהרת התאמה בשל כל מוצר חדש אשר לא יוצר לפי תעודת ייצור ;
- (2) דו"ח שקילה ואיזון בשל כל כלי טיס ותרכיש העמסה כאשר הוא דרוש ; בשל כלי טיס בקטגוריה "תובלה" ובשל כל רוטורקפט יבוסס הדו"ח על שקילה למעשה של כלי הטיס, שבוצעה תוך שנים-עשר החדשים האחרונים או אחרי כל תיקון גדול או שינוי גדול של כלי הטיס או הרוטורקפט האמורים, הכל לפי התאריך המאוחר יותר ; הוכנסו בצידו של כלי הטיס, לאחר ביצוע השקילה, שינויים שאינם גדולים, ייערך חישוב של השפעת השינויים האלה ודו"ח השקילה והאיזון יתוקן בהתאם.
- יצרן של כלי טיס חדש שאינו בקטגוריה של "תובלה" רשאי להגיש דו"ח נתוני משקל איזון מחושבים לפי שיטה שיאשר המנהל במקום שקילה למעשה של כלי הטיס ; דו"ח שקילה ואיזון יכלול רשימת הצידוד עם משקל וזרועות המומנט של כל פרטי הצידוד הדרושים ופרטי צידוד נוסף של בחירה חפשית הנכללים במשקל כלי הטיס הריק אשר עליו מוגשת הבקשה.
- (3) ספר אחזקה לכל מוצר חדש כאשר ספר זה נדרש לפי הדרישות הישירות מות של כושר אוירי ;
- (4) ראיות שהמוצר עומד בדרישות הוראות כושר אוירי הישימות ; אי עמידה בדרישות אלה תצויין לפרטיה ;
- (5) תיאור כללי של המיתקן בכלי הטיס שהותקן בו מתקן זמני למטרת טיסת ייצוא, בצירוף התחייבות שמיתקן זה יוסר מכלי הטיס בתום טיסת הייצוא וכלי הטיס יוחזר למצבו ולצורתו המקוריים ;
- (6) מסמכי תולדות כלי הטיס, כגון : ספרי רישום של כלי הטיס ושל מנוע, טפסים ורשימות של תיקונים ושל שינויים של כלי טיס משומש ושל מוצר לאחר שיפוף ;
- (7) תיאור שיטת האריזה של המוצרים המיועדים למשלוח בדרך הים ושיטות ההגנה שנקטו נגד שיתוך או נגד נזק במשלוח או באיחסון ; התיאור יציין את תקופת היעילות של שיטות ההגנה שנקטו ;
- (8) ספר עזר לטיסה של כלי טיס, כאשר ספר זה נדרש בהתאם לדרישות כושר אוירי הישימות ;
- (9) הצהרה בדבר התאריך שנקבע להעברת הבעלות לקונה במדינה המייבאת ;
- (10) כל מידע הנדרש על ידי הרשות המוסמכת במדינה המייבאת.

110. המנהל רשאי ליתן למבקש תג כושר אוירי ליצוא בשל מוצר מקבוצה ב', כאמור בתקנה 107(ב), אם נתקיימו במוצר כל אלה :

- (1) הוא חדש או הוא מוצר לאחר שיפוף והוא תואם את נתוני התכן שאושרו ;
- (2) הוא כשיר לפעולה בטוחה ;

(3) הוא מוזהה על ידי שם היצור, מספר החלק, הדגם, אם קיים, המספר הסידורי או סימון דומה אחר ;

(4) הוא עומד בדרישות המיוחדות של הרשות המוסמכת במדינה המייבאת.

111. המנהל רשאי ליתן למבקש תג כושר אוירי ליצוא בשל מוצר מקבוצה ג', כאמור בתקנה 107 (ב), אם נתקיימו במוצר כל אלה :

תג ליצוא מוצר
מקבוצה ג'

(1) הוא תואם את נתוני התכן שאושרו והישימים למוצר מקבוצה א' או למוצר מקבוצה ב' אשר הוא חלק מהם ;

(2) הוא כשיר לפעולה בטוחה ;

(3) הוא עומד בדרישות המיוחדות של הרשות המוסמכת במדינה המייבאת.

112. (א) המנהל רשאי להסמיך אחד מעובדי היצור ליתן תג כושר אוירי ליצוא למוצר מסוג ג' אם היצור מחזיק בשל המוצר הנדון אחת מאלה :

תג ליצוא מוצר
מקבוצה ג'
שלא על-ידי
המנהל

(1) תעודת ייצור ;

(2) מערכת ביקורת ייצור שאישר המנהל ;

(3) תעודת יצור חלקים ;

(4) אסמכתא לייצור לפי א.פ.א..

(ב) לא יתן אדם שהוסמך לפי תקנת משנה (א) תעודת כושר אוירי למוצר מקבוצה ג' אלא אם נתקיימו במוצר כל התנאים האמורים בתקנה 111.

113. (א) בקשה לאישור מוצר מקבוצה א' או מקבוצה ב' תוגש בטופס ובדרך שיוורה המנהל.

בקשה לאישור
מוצר

(ב) בקשה לאישור מוצר מקבוצה ג' תוגש למנהל או למוסמך מטעמו כאמור בתקנה 112.

(ג) יש להגיש בקשה נפרדת לגבי כל אחד מאלה :

(1) כל כלי טיס ;

(2) כל מנוע וכל פרופלר ; אולם המבקש רשאי להגיש בקשה אחת בשל יותר ממנוע אחד או יותר מפרופלר אחד אם המנועים או הפרופלרים הם מאותו סוג ומאותו דגם ומיוצאים לאותו קונה באותה מדינה ;

(3) כל מוצר מקבוצה ב' ; אולם המבקש רשאי להגיש בקשה אחת בשל יותר ממוצר אחד מקבוצה ב' אם המוצרים מפורטים ומוזהים בבקשה לפי סוג ודגם של מוצר מקבוצה א' אשר בשבילו הם מיועדים והם מיוצאים לאותו קונה באותה מדינה.

114. המבקש תעודת כושר אוירי ליצוא יצרף לבקשתו הצהרה בכתב מטעם הרשות המוסמכת במדינה המייבאת כי היא מוכנה לתת תוקף לתעודת כושר אוירי לייצוא שיוציא המנהל על מוצרים אלה :

הצהרת המדינה
המייבאת

- (1) כלי טיס המיוצר במדינת חוץ ;
- (2) כלי טיס שטרם הורכב וטרם עבר ניסויי טיסה ;
- (3) מוצר שאינו עונה על כל הדרישות המיוחדות של הרשות המוסמכת במדינה המייבאת.

חובות היצואן

115. יצואן המחזיק באישור על מוצר ימלא אחר כל אלה :

- (1) ימציא לרשות המוסמכת של המדינה המייבאת את כל המיסמכים והמידע הדרושים לשם תיפעולו התקין של המוצר המיוצא, כגון ספר עזר לטיסה, ספר אחזקה, עלוני שירות, הוראות הרכבה וכל יתר המיסמכים הנדרשים על ידי המדינה המייבאת ;
- (2) יגיש לרשות המוסמכת במדינה המייבאת, במקרה של ייצוא כלי טיס מפורק, הוראות מפורטות של הרכבה, הכוונה וניסויי קרקע של יצרן הציד, טופס בדיקה ורישום לטיסת ניסוי שאישר המנהל ;
- (3) יסיר כל מתקן זמני שהותקן בכלי הטיס למטרת העברתו למדינה המייבאת ויחזיר את כלי הטיס בגמר טיסת ההעברה לתצורתו המאושרת ;
- (4) ישיג את כל רשיונות המעבר הדרושים ממדינות החוץ הנוגעות בדבר לצורך תצוגת מכירות או טיסת ההעברה ;
- (5) עם העברת הבעלות על כלי הטיס לקונה ממדינת חוץ, או מיד אחריה, יודיע למנהל את תאריך ביצוע העברת הבעלות, ואת שמו של הבעל החדש ומענו, יחזיר למנהל את תעודת הרישום ואת תעודת כושר הטיסה, וימציא הצהרה המאשרת כי סימני הלאומיות והרישום של ישראל הוסרו מכלי הטיס בהתאם לתקנה 68 לתקנות רישום כלי טיס.

ביצוע בדיקות
ושיפוצים

116. כל בדיקה או שיפוצ הדרושים למטרת הוצאת אישור למוצר מקבוצה א' או מקבוצה ב' יבוצעו ויאושרו בידי אחד מאלה :

- (1) יצרן המוצר ;
- (2) מכון בדק מאושר בישראל ;
- (3) מחזיק ברשיון הפעלה של כלי טיס אשר לו ארגון אחזקה וביקורת המתאים לסוג המוצר הנדון ;
- (4) מכון בדק מוסמך במדינת חוץ אשר לפי ראות עיניו של המנהל קיימים בו שירותים משביעי רצון לאחזקה ולשיפוצ של מוצר מקבוצה א' הנמצא באותה מדינת חוץ.

אישור מיוחד
של כושר
אויירי ליצוא

117. המנהל רשאי ליתן אישור מיוחד של כושר אוירי ליצוא עבור כלי טיס הנמצא בישראל למטרת טיסה למספר מדינות חוץ לשם שיווק, מבלי שכלי הטיס יוחזר לישראל, אם נתקיימו כל אלה :

- (1) לכלי הטיס הוצאה תעודת כושר טיסה ישראלית סטנדרטית ;
- (2) בעל כלי הטיס הגיש בקשה בהתאם לפרק זה ; אולם אין הוא חייב לציין בה את שם הקונה והמדינה המייבאת ;

(3) כלי הטיס נבדק על ידי המנהל לפני עזובו את ישראל ונמצא עומד בכל הדרישות הישימות של כושר אוירי ;

(4) המבקש פירט בבקשה את כל מדינות החוץ אשר בהן יש בדעתו לערוך תצוגות מכירה, את התאריכים המשוערים ואת משך הזמן של תצוגות אלה ;

(5) המבקש הראה, לגבי כל אחת ממדינות היבוא המיועדות —

(א) כי הוא עומד בדרישות המיוחדות של הרשות המוסמכת באותה מדינה, פרט לדרישות בשל הגשת מיסמכים, מידע וציוד ;

(ב) כי נמצאים ברשותו המיסמכים, המידע והציוד הנדרשים על ידי הרשות המוסמכת של אותה מדינה ;

(6) המבקש עמד בכל יתר התנאים להוצאת תעודת כושר אוירי ליצוא של מוצר מקבוצה א' כאמור בפרק זה.

פרק שנים-עשר : יבוא מנועים, פרופלרים, חמרים, חלקים וציוד תעופתי

118. המחזיק בתעודת סוג ישראלית בגין מנוע של כלי טיס או פרופלר המיוצרים במדינת חוץ, ימציא למנהל עם כל מנוע או פרופלר המיובאים לישראל תעודת כושר אוירי לייצוא, שניתנה על ידי הרשות המוסמכת של מדינת הייצור והמאשרת כי מנוע כלי הטיס או הפרופלר הנדון —

יבוא מנועים
ופרופלרים

(1) תואם את תעודת הסוג המתאימה והינו במצב כשיר לפעולה בטוחה ;

(2) עבר בדיקת תיפעול סופית של היצרן.

119. (א) חומר, חלק או ציוד תעופתי המיוצר במדינת חוץ רואים אותו כעונה על דרישות של כושר אוירי אם מדינת הייצור הוציאה תעודת כושר אוירי ליצוא, המאשרת כי החומר, החלק או הציוד התעופתי הנדון עומד בדרישות תקנות אלה או בדרישות באותה רמה והמנהל אישר זאת לאחר בדיקה.

יבוא חמרים,
חלקים וציוד
תעופתי

(ב) המבקש אישור לחומר, חלק או ציוד תעופתי מיובא יגיש, לפי דרישת המנהל, כל מידע טכני בשל אותו חומר, חלק או ציוד תעופתי.

פרק שלושה-עשר : הוראות כושר אוירי

120. (א) המנהל יוציא הוראות כושר אוירי על כלי טיס, או מנוע כלי טיס, פרופלר או ציוד תעופתי כאשר מתגלה באחד המוצרים האלה מצב מסוכן ומצב דומה עלול להימצא או להתפתח במוצרים אחרים בעלי תכן סוג זהה.

הוצאת הוראות
כושר אוירי

(ב) הוראות כושר אוירי לפי תקנת משנה (א) יביא המנהל לידיעת כל המשתמשים במוצרים אשר לגבם הוצאו.

(ג) כאשר הוראת כושר אוירי דורשת שינויים בתעודת סוג, ינהג המחזיק בתעודת סוג בהתאם לאמור בתקנה 37(א).

121. לא יפעיל אדם כלי טיס, מנוע כלי טיס, פרופלר או ציוד תעופתי אשר הוצאו עליהם הוראות כושר אוירי אלא בהתאם לדרישות אותן הוראות.

חובת ציות
להוראות

פרק ארבעה-עשר : אישור פריט אוירונטי

הגדרות

122. בפרק זה —

"דרישות רמת ביצוע" — דרישות רמת ביצוע למתן אפ"א המפורטות במיפרטי אפ"א או בדרישות רמת ביצוע המפורטות בתת-חלק B לחלק 37 ל-פ.א.ר.;

"מיפרטי אפ"א" — מיפרטים שנקבעו בהוראות מאת המנהל לענין פרק זה;

"יצרן" — אדם אשר בידיו הפיקוח על התיכנון ובקורת הטיב של הפריט המיוצר לפי אפ"א, או המיועד להיות מיוצר לפי אפ"א, לרבות על חלקי הפריט, ועל התהליכים או השירותים הקשורים בייצורו;

"פריט" — ציוד, מכשיר, חלק, אבזר, חומר וכיוצא באלה, המיועד לשימוש תעופתי;

"שינוי זעיר" — שינוי שאינו שינוי גדול;

"שינוי גדול" — שינוי שהיקפו מצריך בדיקה מקיפה כדי להראות עמידה בדרישות מיפרטי אפ"א או המיפרט המתאים של תת-חלק B לחלק 37 ל-פ.א.ר..

קביעת אותיות
אפ"א

123. לא יקבע אדם על פריט את האותיות אפ"א או A.P.A. אלא אם אותו אדם מחזיק באפ"א לגבי הפריט.

בקשה לאפ"א

124. בקשה לאפ"א יגיש היצרן למנהל בצירוף מסמכים אלה:

- (1) הצהרת התאמה חתומה ביד היצרן המאשרת כי היצרן מילא אחר דרישות פרק זה וכי הפריט עומד בדרישות רמת ביצוע;
- (2) עתקים של רשימת הנתונים הטכניים כנדרש במיפרט אפ"א המתאים או במיפרט המתאים בתת-חלק B לחלק 37 ל-פ.א.ר.;
- (3) תיאור המערכת לפיקוח איכות העומדת לרשות היצרן כנדרש בתקנה 53. הגיש היצרן למנהל תיאור של מערכת פיקוח איכות בעת הגשת בקשה אחרת, יהא היצרן רשאי שלא לחזור על הפרטים שצויינו בו.

סמכויות המנהל

125. המנהל רשאי —

- (1) ליתן ליצרן אפ"א לאחר שבדק את מפעל היצרן וכן את הבקשה והמסמכים שצורפו לה כאמור בתקנה 124 ומצא כי נתקיימו שניים אלה:
- (א) היצרן מילא אחר דרישות פרק זה ודרישות רמת ביצוע;
- (ב) לרשות היצרן עומד מערך של ארגון וייצור המאפשר לו לייצר פריטים זהים לפריט שעליו הוגשה הבקשה לקבלת אפ"א;
- (2) לדרוש מהיצרן להמציא לו, תוך 30 יום מתאריך הדרישה, מידע נוסף הדרוש, להנחת דעתו של המנהל, כדי להראות עמידה בדרישות פרק זה;
- (3) לסרב ליתן ליצרן אפ"א אם מצא כי הוא לא ממלא אחר הדרישות המפורטות בפסקאות (1) ו-(2);
- (4) לבטל, בהודעה בכתב, אפ"א שניתן לפי פרק זה, ליצרן אשר קבע סימן אפ"א בפריט שאינו עונה על דרישות פרק זה ודרישות רמת ביצוע.

126. רואים אפ"א כמכיל מיפרטי אפ"א או מיפרטי תת-חלק B לחלק 37 לפ.א.ר. המתאימים לפי העניין וכן המיפרטים הטכניים המתאימים בפרסומים אחרים המאזכרים בהם.

127. פריט מיובא שנקבע בו סימן (T.S.O.) באישור מינהל התעופה האזרחית של ארה"ב של אמריקה יראוהו כפריט שיוצר לפי אפ"א.

128. יצרן המייצר פריט אשר ניתן עליו אפ"א ימלא אחר כל אלה:

- (1) ייצר את הפריט בהתאם לדרישות פרק זה ולדרישות רמת ביצוע;
- (2) יבצע את כל הניסויים והבדיקות הדרושים ויקיים מערכת פיקוח איכות המבטיחה שהפריט המיוצר עומד בדרישות פסקה (1) והינו כשיר לפעולה בטוחה;
- (3) יכין ויקיים בשל כל דגם של כל פריט אשר הוצא עליו אפ"א תיק שוטף הכולל את כל הנתונים הטכניים והרישומים כאמור בתקנה 132;
- (4) יקבע בצורה ברורה ובתקיימא על כל פריט אשר אפ"א חל עליו את הפרטים כלהלן:

- (א) שם הייצור ומענו;
- (ב) שם, סוג או סימון המודל של הפריט;
- (ג) משקלו של הפריט בדרגת דיוק של ± 0.1 קילוגרם או $\pm 3\%$ לפי הגדול מהם, אך בתנאי שהסטיה לא תהיה גדולה מ- ± 5 ק"ג;
- (ד) המספר הסידורי של הפריט, או תאריך ייצורו, או שניהם יחד;
- (ה) אותיות אפ"א או A.P.A. ולצידן מספרו הסידורי של האפ"א שנקבע במיפרטי אפ"א.

129. כל יצרן המבקש אישור לסטיות מכל פרט של רמת ביצוע הנדרש במיפרט אפ"א המתאים או בתת-חלק B של 37 לפ.א.ר. יגיש למנהל בקשה ויוכיח, להנחת דעתו של המנהל, כי הסטיה מפוצה על ידי תכונות או סגולות תכן אחרות המבטיחות רמת בטיחות שאינה פחותה מזו של הדרישה המקורית.

130. (א) יצרן המייצר פריט לפי אפ"א רשאי לבצע שינוי זעיר ללא אישור המנהל.
- (ב) ביצע יצרן שינוי זעיר, ישלח למנהל את הנתונים הנדרשים בהתאם לתקנה 124, כפי ששונה.

(ג) ציון הדגם המקורי לא ישתנה עקב ביצוע שינוי זעיר.

131. (א) לא יבצע יצרן שינוי גדול אלא אם הגיש בקשה חדשה לאישור השינוי.
- (ב) הוראות תקנה 124 יחולו על הגשת בקשה לביצוע שינוי גדול, בשינויים המחוייבים.

(ג) שינוי גדול שאושר מחייב שינוי ציון מתאים בציון דגם הפריט או סוגו.

132. (א) יצרן המייצר פריט לפי אפ"א ישמור במפעלו, בשל כל פריט שהוא מייצר לפי אפ"א:

- (1) תיק הכולל את כל המסמכים של הנתונים הטכניים התקפים עבור כל סוג או דגם של פריט, לרבות שרטוטי תכן ומיפרטים ;
- (2) מסמכים המעידים כי כל הבקורות והניסויים הדרושים להוכחת כשרו האוירי של כל פריט בודד בוצעו ונרשמו כהלכה.

בקורת על ידי
המנהל

133. יצרן המייצר פריט לפי אפ"א יאפשר למנהל, לפי דרישתו, לערוך —

- (1) בדיקת כל פריט בודד ;
- (2) בדיקה של מערכת פיקוח האיכות של היצרן ;
- (3) בדיקת מיתקני הייצור והבדיקה של היצרן ;
- (4) בדיקת תיקים של נתונים טכניים של הפריט.

דיווח תקלות

134. (א) יצרן המחזיק באפ"א ידווח על כל תקלה, פעולה בלתי תקינה או ליקוי בכל פריט בודד אשר בגינו הוא מחזיק באפ"א, אשר גרמו או עלולים היו לגרום לאחד האירועים המפורטים בתקנה 64(ב) ; היצרן יהיה פטור מחובת הדיווח אם נתמלאו התנאים המפורטים בתקנה 65 ; נוהל הדיווח יהיה בהתאם לתקנה 66.

(ב) נתגלה בדו"ח חקירה של תאונה או תקרית, או בדו"ח על ליקויים בשרות כי פריט המיוצר לפי אפ"א אינו בטוח לשירות, בגלל פגם בייצור או בתכן, ימסור היצרן למנהל לפי דרישתו של המנהל דו"ח על תוצאות החקירה ועל כל פעולה שננקטה על ידי היצרן או הצעה של פעולה שיש בדעתו לנקוט בה לשם תיקון הפגם ; אם דרושה פעולה לתיקון הפגם בפריטים הקיימים מאותו סוג, ימציא היצרן למנהל את הנתונים הדרושים לשם הוצאת הוראת כושר אוירי מתאימה.

תוקף אפ"א
ואיסור העברתו

135. (א) אפ"א יהא תקף כל עוד לא הוחזר למנהל או בוטל בידו.

(ב) לא יעביר אדם לאחר אישור פריט אוירונטי ; אישור שהועבר בטל.

פרק חמשה-עשר : הוראות שונות

סמכות המנהל
ליתן פטור

136. (א) המנהל רשאי לפי שיקול דעתו לפטור מדרישות תקנות אלה, כולן או מקצתן, אם שוכנע שמתן הפטור חיוני לטובת הציבור או לטובת המשק ואינו גורע מבטיחות הטיסה כנדרש לפי תקנות אלה.

(ב) פטור כאמור בתקנת משנה (א) יינתן בכתב לפי התנאים ולתקופה שיצויינו.

ביטול

137. תוספת ב' לחוק הטיס, 1927, למעט פסקה 6 בה — בטלה.

תחילה

138. תחילתן של תקנות אלה היא ששה חדשים לאחר פרסומן.

השם

139. לתקנות אלה ייקרא "תקנות הטיס (נהלי תיעוד כלי טיס וחלקיהם), תשל"ז—1977".

גד יעקבי
שר התחבורה

כ"ה באדר תשל"ז (15 במרס 1977)
(חמ 755219)

טבלה השוואתית בין תקנות הטיס (נהלי תיעוד כלי טיס וחלקיהם),
תשל"ז-1977, לבין התקנות המקבילות של ה-פ.א.ר.

(הטבלה אינה מהווה חלק מהתקנות אלא משמשת כאמצעי עזר בלבד)

פ.א.ר.	התקנה	פ.א.ר.	התקנה
21.123	43	21.13	(א) 2
21.125	44	21.15 (a)	(ב)
21.127	45	21.15 (b)	3
21.128	46	21.16	4
21.129	47	21.17 (a)	5
21.130	48	21.17 (b) (c)	6
21.133	49	21.19	7
21.135	50	21.21	8
21.137	51	21.23	9
21.139	52	21.25 (a)	10
21.143	53	21.25 (b)	11
21.147	54	21.27	12
21.149	55	21.29	13
21.151	56	21.31	14
21.153	57	21.33	15
21.155	58	21.35	16
21.157	59	21.37	17
21.159	60	21.39	18
21.161	61	21.41	19
21.163	62	21.43	20
21.165	63	21.45	21
21.3 (a) (b) (c)	64	21.47	22
21.3 (d)	65	21.49	23
21.3 (e)	66	21.50	24
21.173	67	21.51	25
21.175	68	21.53	26
21.177	69	21.71	27
21.179	70	21.73	(א)-(ג) 28
21.181 (a)	71	21.75	(ד)
21.181 (b)	72	21.77	29
21.182	73	21.79	30
21.183 (a)	74	21.81	31
21.183 (b)	75	21.83	32
21.183 (c)	76	21.85	33
21.183 (d)	77	21.93	34
21.183 (e)	78	21.95	35
21.185 (a)	79	21.97	36
21.185 (b)	80	21.99	37
21.185 (c)	81	21.101	(א) (ב) 38
21.189 (b)	82	25.2	(ג)
21.187	83	36.2	(ד)
21.191	84	21.113	39
21.193	85	21.115	40
21.195	86	21.117	41
		21.119	42

מ.א.ר.	התקנה	מ.א.ר.	התקנה
21.327	109	21.197 (a) (b)	(א) (ב) 87
21.331	110	21.199	(ג) 88
21.333	111	21.197 (c)	89
21.323 (b)	112	21.213	90
21.327	113	21.217	91
21.327	114	21.219	92
21.335	115	21.221	93
21.337	116	21.223	94
21.339	117	21.225	95
21.500	118	21.303 (a)	96
21.502	119	21.303 (d)	97
39.1	120	21.303 (g)	98
39.3	121	21.303 (c)	99
37.5 (a)	124	21.303 (e) (f)	100
37.19	(4)125	21.303 (h)	101
37.7	128	21.303 (i)	102
37.9	129	21.303 (i)	103
37.11 (a)	130	21.303 (j)	104
37.11 (b)	131	21.303 (k)	105
37.13	132	21.305	106
37.15	133	21.321	107
37.17	134	21.325 (b)	(א) 108
37.21	(א) 135	21.329	(ב) 108
		21.325 (a)	

מילון עברי-אנגלי למונחי תקנות הטיס (נהלי תיעוד כלי טיס וחלקיהם), תשל"ז-1977

המילון ערוך לפי סדר התקנות; הוא אינו מהווה חלק ממערכת התקנות אלא משמש כאמצעי עזר להבנת המשמעות המדויקת של המונחים כפי שהם משמשים בתקנות אלה.

(הערה: המונחים באנגלית הם לפי השימוש ב-פ.א.ר.)

אנגלית	עברית	מס' התקנה
airplane	אווירון	1.
aircraft	כלי טיס	
fixed wing	כנף קבועה	
operation	תפעול	
system	מערכת	
inspection opening	פתח ביקורת	
component	רכיב	
accessory	אבזר	
assembled	מותקן	
fastened, attached	מחווק	
adjusted	מווסת	
glider	דאון	
Airworthiness Directives	הוראות כושר אוירי	
Type Certificate	תעודת סוג	
product	מוצר	
repair station	מכון בדק	
repair	תיקון	
modification	שינוי	
maintenance	אחזקה	
overhaul	שיפוץ	
propeller	פרופלר	
Technical Service Order (T.S.O.)	נוהל תקן טכני	
Normal Category	קטגוריה "רגיל"	
Utility Category	קטגוריה "שימושי"	
Transport Category	קטגוריה "תובלה"	
Acrobatic Category	קטגוריה "אקרובטי"	
Limited (or Restricted) Category	קטגוריה "מוגבל"	
rotorcraft	רוטורקופט	
noise standards	תקני רמת רעש	
three view drawing	שרטוט בשלושה מבטים	3.
preliminary data	נתונים ראשוניים	
basic	בסיסי	
design	תכן	4.
design feature	קווי תכן	
level of safety	רמת בטיחות	
"requirements of subchapter C" (FAR 21 — FAR 49)	"כללי כושר אוירי"	5.
amendment (to regulations, etc.)	תיקון	6.

אנגלית	עברית	מס' התקנה
change (of product, etc.)	שינוי	7.
configuration	תצורה	
power	הספק	
limitation (of power, speed, etc.)	הגבלה	
substantially complete investigation	בדיקה יסודית	
compliance	עמידה בדרישות	
rotor	רוטור	
principle	עקרון	
propulsion	הנעה	
operation	פעולה	
pitch change	החלפת פסיעה	
blade (of propeller)	להב	
category	קטגוריה	8.
manned	מאויש	
free	חופשי	
balloon	בלון	
Type Design	תכן הסוג	
test reports	דוחות ניסוי	
computations	חישובים	
noise requirements	דרישות תקני רמת רעש	
equivalent level	רמה שוות ערך	
feature	תכונה	
characteristic	איפיון	
restricted	מוגבל	
special purpose operations	שימושים מיוחדים	11.
dusting	איבוק	
weather control	בקרת מזג אויר	
aerial advertising	פרסום באויר	
skywriting	כתיבה ברקיע	
banner towing	גרירת דגלונים	
public address system	מערכת רמקול	
Army surplus aircraft	כלי טיס מעודפי צבא	12.
qualifications	כישורים	
strict compliance with	דבקות ב...	
Manual	ספר עזר	13.
listings	רשימות	
markings	סימונים	
placards	שלטים	
specifications	מיפרטים	14.
structural strength	חוזק המבנה	
noise characteristics	איפיוני רעש	
inspection	בדיקה	15.
flight test	ניסוי טיסה	
ground test	ניסוי קרקע	
conforms	מתאים ל...	
conformity	התאמה ל...	
Type design drawings	שרטוטי תכן הסוג	

אנגלית	עברית	מס' התקנה
manufacturing process assembly	תהליך ייצור הרכבה (התקנה)	
completion	השלמה	16.
reasonable assurance	מידה סבירה של ודאות	
components	רכיבים	
reliable	אמין	
functions properly	סועל כהלכה	
maximum certified weight	משקל מקסימלי מאושר	
if practicable	אם הדבר מעשי	
endurance	סבילות	
emergency	חרום	
egress	יציאה	
items of non-compliance	אי עמידה בדרישות	
test data	מידע (המתקבל) מהניסוי	
meaningless	חסר משמעות	16.
hazardous	מסוכן	
calibration	כיוול	18.
Standard Atmosphere	אטמוספירת תקן	
operating limitations	הגבלות תפעוליות	19.
data sheet	גליון הנתונים	
Type Certificate Data Sheet	גליון הנתונים של תעודת הסוג	
prescribed	נקבעו	
manufacturing facilities	מיתקני הייצור	20.
Airworthiness Certificate	תעודת כושר טיסה	21.
certificated a/c	כלי טיס שהוצאה בגינו תעודת סוג	
Production Certificate	תעודת ייצור	
replacement parts	חלקי חילוף	
grantor	מעביר	22.
licensing agreement	הסכם הרשאה	
transferee	הנעבר	
licensee	המורשה	
extent of authority	היקף סמכויות	
airworthiness limitations	מגבלות כושר טיסה	24.
replacement time	מועד החלפה	
inspection intervals	מועדי בדיקות תקופתיות	
related procedures	נוהלי קשורים ב...	
operator	מפעיל	
surrendered (certificate)	הוחזרה	25.
suspended	הושעתה	
revoked	בוטלה	
termination date	מועד סיום	
Statement of Conformity	הצהרת התאמה	26.
Provisional Type Certificate	תעודת סוג זמנית	27.
P.T.C. — class I or II	ת. ס. ז. מטיפוס א' או ב'	
amendment (to a certificate)	תיקון	
provisional amendment	תיקון זמני	

אנגלית	עברית	מס' התקנה
has altered (an aircraft, etc.) installing (engine in a/c, etc.)	הכניס שינוי התקנה	28.
superseded (certificate)	הוחלפה	29.
Supplemental Type Certificate aircraft has been designed substantially meets . . . can be operated safely maneuvers loading operation of controls operating restriction Inspection and Maintenance program prototype under the auspices to certify Flight Manual Provisional Flight Manual	תעודת סוג – תוספת כלי הטיס תוכנן עונה על עיקרי . . . מסוגל להיות מופעל בבטיחות תמרונים העמסה הפעלת סיקורים סייג תפעולי תכנית ביקורת ואחזקה אב טיפוס בחסות לאשר ספר עזר לטיסה ספר עזר לטיסה זמני	31.
provisional amendment (to certificate) placards	תיקון זמני שלטים	33.
change (in type design; in aircraft) minor change major change appreciable effect balance structural strength reliability operational characteristics acoustical change	שינוי שינוי זעיר שינוי גדול השפעה משמעותית איוון חוזק המיבנה אמינות איפיוני תפעול שינוי אקוסטי	34.
substantiating	ביסוס	35.
Airworthiness Directive unsafe condition safety	הוראת כושר אוירי מצב מסוכן בטיחות	37.
incorporated by reference in directly related re-design in effect on	המפורטות ב . . . קשור במישרין תכן מחדש התקפים ב . . .	38.
Supplemental Type Certificate	תעודת סוג – תוספת	39.
technical data production inspection system approved	נתונים טכניים מערכת ביקורת ייצור מאושר	43.
Material Review Board records incoming materials properties	ועדת סקר חומרים רישומים חומרים נכנסים תכונות	44.

אנגלית	עברית	מס' התקנה
subcontracted parts properly identified subject to damage subject to deterioration points in production incorporation rejected materials departure from design data serviceable disposed inspection records where practicable	חלקים המתקבלים מקבלני משנה מזהים כהלכה פגיעים העלולים להשחתת שלבי ייצור הכללה חומרים שנפסלו סטייה מנתוני התכן שמיש מסולקים רישומי הביקורת אם הדבר מעשי	
production flight test Check-off Form operational check trim controllability range degree of control normal range operational characteristics placard	ניסוי טיסה של ייצור טופס בדיקה ורישום בדיקה תפעולית קיוון בדיקת תגובה להפעלת פיקודים תחום של פעולה מידה של בקרה תחום נורמלי איפיוני הביצוע שלט; לוחית	45
rocket sampling sampling technique test run break-in run consumption power characteristics rated power rated take-off power thrust continuous current type of equipment	רקטה דגימה שיטת דגימה הרצת ניסוי פעולת הרצה תצרוכת איפיוני הספק הספק רשום (הספק נקוב) הספק רשום להמראה כוח-משיכה ממושך ציוד מקובל	46
Variable pitch functional test	פסיעה משתנית ניסוי ביצועי	47
authorised person responsible position	אדם מוסמך משרה אחראית	48
Production Certificate current (certificate) rights to the benefits licensing agreement	תעודת ייצור תקף זכות שימוש הסכם הרשאה	49
supporting data	נתונים המוגשים עם הבקשה	50
location	מקום	51
quality control Prime Manufacturer article	פיקוח איכות יצרן ראשי פריט; יחידת ייצור	52

מס' התקנה	עברית	אנגלית
.52	תחום האחריות תרשים	assigned responsibilities chart
	קשר פונקציונלי סולם סמכויות	functional relationship Chain of authority
	חומר גולמי יצרני משנה	raw material subsidiary manufacturers
	איכות מתקבלת מיכללים	acceptable quality assemblies
	טופס בדיקה ורישום שיטת סקר חומרים	Check-off list Material Review system
	סילוק תחנת ביקורת	disposing inspection station
	אצילת סמכות	delegation of authority
.56	גליון הגבלת הייצור	production limitation
.62	ללא המצאת כל מסמכים או הוכחות נוספים	without further showing
	שהוצאה בנינו תעודת סוג	certificated (aircraft)
.64	תקלה כשל (תבוסה) פעולה לא תקינה ליקוי (פגם)	failure complete failure malfunction defect
	תעודת יצרן חלקים אירוע הצטברות זרימה	Part Manufacturer Approval (PMA) occurrence accumulation circulation
	גזים רעילים גזים מזיקים תא הצוות	toxic gases noxious gases crew compartment
.64	תא הנוסעים מערכת בקרת פרופלר טבור להב כשל מיבנה (תבוסת מיבנה) דליק דליפה	passenger cabin propeller-control system hub (prop) blade (prop) structural failure flammable leakage
	מוקד הצתה מערכת בלמים כשל בחומר מיבנה בסיסי מצב פנימי של החומר ליאות חוק ירוד שיתוך מהותי רטט	ignition source brake system material failure primary structure autogenous condition fatigue understrength corrosion significant vibration
	רעידות, חבטות כשל המנוע מערכת הספקת כוח	buffeting engine failure power generating system

אנגלית	מס' החקנה	עברית
complete loss		אובדן מוחלט
attitude meter (or indicator)		מד מצב טיסה
airspeed indicator		מד מהירות
altitude meter		מד גובה (מד רום)
improper maintenance	.65	אחזקה לקויה
improper usage		שימוש לקוי
serial number	.66	מספר סידורי
product model		דגם המוצר
component		רכיב
nature of failure		אופי התקלה
Airworthiness Certificate	.67	תעודת כושר טיסה
Standard A.C.	.68	ת. כ. ט. סטנדרטית
Special A.C.		ת. כ. ט. מיוחדת
Restricted A.C., Limited A.C.		ת. כ. ט. בקטגוריה "מוגבל"
Experimental A.C.		ת. כ. ט. לשימוש נסיוני
Special Flight Permit		הרשאה מיוחדת לטיסה
Provisional A.C.		ת. כ. ט. זמנית
100 hour inspection	.77	בדיקה כוללת (ראה "הגדרות")
repair station		מכון בדק כלי טיס
maintenance organization		ארגון אחזקה
original issue (of A.C.)		תעודת כ. ט. ראשונית
turbojet airplane	.78	אווירון טורבו-סילוני
state of preservation	.80	מצב השתמרות
Multiple A.C.	.83	ת. כ. ט. רב-קטגורית
to convert		להסב
carriage for compensation or hire		הסעת נוסעים בתמורה
rating		הגדר
research	.84	מחקר
development		פיתוח
design concepts		עקרונות תכן
installations		התקנות
operating technique		טכניקת הפעלה
to substantiate		לבסס
reliability requirements	.84	דרישות אמינות
flight capabilities		סגולות הטיסה
performance		ביצועים
unusual characteristics		תכונות בלתי רגילות
air show		תצוגה אווירית
proficiency		מיומנות
air racing		מרוץ אוויר
market survey		סקר שווקים
Special Flight Permit	.87	הרשאה מיוחדת לטיסה
point of storage		מקום אחסון
production flight testing		טיסת ניסוי של ייצור
evacuating aircraft		פינוי כלי הטיס

אנגלית	עברית	מס' החקנה
maximum certificated take-off weight normal range	משקל המראה מקסימלי רשום טווח רגיל	
Special Flight Permit with a continuous authorisation "part 121 or 127 certificate holder" operation specifications	הרשאה מיוחדת קבועה לטיסה לחברת תובלה אווירית מסמכים מבצעיים	.88
Provisional A.C. Class I P.A.C. Class II P.A.C.	ת. כ. ט. זמנית ת. כ. ט. זמנית מטיפוס א' ת. כ. ט. מטיפוס ב'	.89
Flight Manual Provisional Flight Manual Quality control system adequate to ensure Parts Manufacturer Approval	ספר עזר לטיסה ספר עזר לטיסה זמני מערכת פיקוח איכות אשר בכוחה לוודא תעודת יצרן חלקים	.92
Technical Standard Order (FAR 37)	נוהל "תקן טכני"	.95
fabrication inspection system	מערכת ביקורת הייצור	.96
identity computations licensing agreement	זיהוי חישובים הסכם הרשאה	.98
fabrication	תהליכי ייצור	.99
finished parts properties subject to damage statistical quality control procedures level of quality segregated inspection records	מוצרים מוגמרים תכונות פגיע נוהלי ביקורת איכות סטטיסטיים רמת איכות מופרדים רישומי ביקורת	.100
type certification procedures	תהליכי תעוד	.105
Class I (II, III) product component empennage assembly power transmission control surface jeopardize the safety newly overhauled functional testing	מוצר מסוג א' (ב', ג') רכיב עיקרי מיכלל הזנב יחידת העברת כוח מישטח היגוי לערער את מצב הבטיחות לאחר שיפוץ ניסוי תפעולי	.106
undue burden	מעמסת יתר	.107
return to service documented	החזרה לשרות (הביקורת) נרשמה	.108
Statement of Conformity weight and balance report loading schedule computed data	הצהרת התאמה דו"ח שקילה ואיוון תרשים העמסה נתונים מחושבים	.109

אנגלית	עברית	מס' התקנה
moment arm	זרוע המומנט	
optional equipment	ציוד לבחירה חופשית	
Maintenance Manual	ספר אחזקה	
configuration	הצורה	
historical records	מסמכי תולדות (של כלי טיס)	
Log-Book	ספר רישום	
Flight Manual	ספר עזר לטיסה	
Airworthiness Approval Tag	תג כושר אוירי	.110
Service Bulletins	עלוני שרות	.115
assembly instructions	הוראות הרכבה	
flight test Check-off Form	טופס בדיקה ורישום לטיסת ניסוי	
identification and registration numbers	סימני הלאומיות והרישום	
overhauls	שיפוצים	.116
authorized repair station	מכון בדק מאושר	
special export certificate of airworthiness	תעודה מיוחדת של כושר אוירי ליצוא	.117
appliance (FAR 1.1)	ציוד תעופתי	.119
Airworthiness Directives	הוראות כושר אוירי	.120
unsafe condition	מצב מסוכן	
is likely to exist	קיימת סבירות ש... עלול להימצא	

משרד המשפטים

מסמך זה הינו העתק שנסרק בשלמותו ביום ובשעה המצוינים ,
בסריקה ממוחשבת מהימנה מהמסמך המצוי בתיק ,
בהתאם לנוהל הבדיקות במשרד המשפטים.
על החתום

משרד המשפטים (חתימה מוסדית).